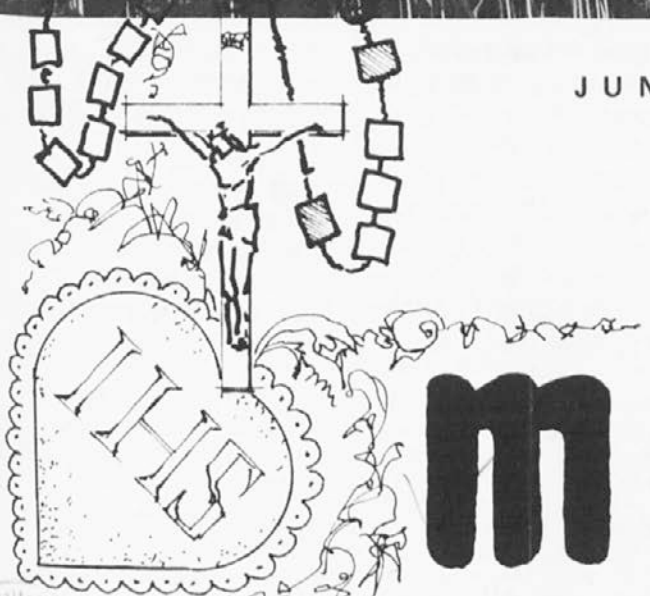

JUNIJ - 1986

THOUGHTS

LETO 35

misli

Naslovna slika: Spomenik Primoža Trubarja, delo kiparja Frana Bernerkerja, ob vhodu v ljubljanski Tivoli.

TO LETO imenujejo v Sloveniji "Trubarjevo leto", ker prav zdaj v juniju obhajamo 400 - letnico smrti očeta slovenske tiskane besede. Trubarju se imamo Slovenci zahvaliti za prvo knjigo, pa tudi prve celotne biblije, ki jo je malo kasneje izdal Dalmatin, bi verjetno ne imeli brez Trubarja.

Naj nam ta visoki jubilej ob "Trubarjevem letu" poživi ljubezen in spoštovanje do tiskane slovenske besede, ki jo moramo mi, Slovenci - raztreseni izven meja domovine, še bolj ceniti. Saj so za nami časi, ko smo bili naravnost lačni slovenskih revij in knjig, pa jih ni bilo na razpolago. Zdaj je v tem pogledu vse drugače kot je bilo pred leti. Pa se ob tem znova zavejmo, kaj nam pomenijo naše MISLI, ki nas že 35 let povezujejo in ohranjajo zveste Bogu in narodu!

Seveda nam poleg tiskane besede tudi živa slovenska beseda ne sme biti nič manj spoštovana. Ne zane-marjajmo jo zlasti v pogovoru z našo mladino. Kar bo od nje obdržala, je boljše kakor nič. Naj jo živo spominja, da je slovenskega rodu! In z ozirom na letošnji popis avstralskega prebivalstva, ki bo 30. junija, lepo prosim, preberite si vrstice na strani 134 te številke! Po našem priznanju slovenskega jezika bomo končno le prišli v statistiko priseljenih narodov. Od nas pa zavisi, kako pravično bo naše število.

— Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poštšina v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. in II. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. and PART II.) — Izdal Slovenian Research Center of America — Cena I. dela 8.— dol., II. dela pa 9.50 dol.

SLOVENSKO SLOVSTVO — BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) — A. L. Ceferin (ed.) — Cena 11.— dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI — SLOVENIAN FOLK SONGS — A. L. Ceferin (ed.) — Cena knjižice z audio-kaseto vred 6.— dolarjev.

ANGLEŠKO—SLOVENSKI in SLOVENSKO—ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. — Komac - Škerlj — Cena 8.— dolarjev.

ANTOLOGIJA SLOVENSKEGA ZDOMSKEGA PESNIŠTVA, izdana v Argentini, 280 strani. Vezana knjiga 16.— dol., broširana 13.— dol.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. — Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh knjig skupaj je 40.—dol. (Posamezne knjige: prva 7.—, druga 9.— in tretja 28.— dolarjev.)

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSLEM I. del. — Odlična študija razvoja dogodkov 1941 — 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozaložba v Rimu. — Cena 13.— dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM — Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. — Cena vsem trem delom skupaj je 12.— dolarjev.

VERIGE LAŽNE SVOBODE — Zanimivo knjigo je napisal misijonar Andrej Prebil CM. — Cena vezani knjigi je 13.—, broširani pa 10.— dol.

POLITIKA IN DUHOVNIK — Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika Msgr. I. Kunstlja. Cena 2.— dol.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO — Izjave prič o teharskih dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. Cena 2.— dol.

V ROGU LEŽIMO POBITI — Opisuje Tomaž Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. — Cena 2.— dolarja.

PERO IN ČAS I. — Izbor iz pisanja Mirka Javornika od leta 1927 do leta 1977. Obsežna knjiga 529 strani. Cena 15.— dolarjev.

NAŠ IN MOJ ČAS — Zbirko študij etničnih in kulturnih vprašanj je napisal dr. Vinko Brumen, Argentina. — Cena vezani 13.—, broš. 10.—dol.

VOJNA IN REVOLUCIJA — Roman Franka Bükviča na 708 straneh, izšel v Argentini. — Cena broširani knjigi 15.— dolarjev.

ZEMLJA SEM IN VEČNOST — Pesmi Karla Mauserja. Cena 5.—dol.

MATI, DOMOVINA, BOG — Pesmi Ludvika Ceglarja. Cena 2.— dol.

misli

(THOUGHTS) — Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language — Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia — Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A BECKETT ST. KEW, VIC. 3101 — Tel.: (03) 861 7787 — Poštni naslov: MISLI, P.O. BOX 197, KEW, VIC. 3101 + Naročnina za leto 1985 (Subscription) \$ 6.—; izven Avstralije (Overseas) \$ 12.—; letalsko s posebnim dogovorom. — Naročnina se plačuje vnaprej — Poverjenstvo MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo — Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema — Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay-out): MISLI, 19 A Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3101 — Tel.: (03) 380 6110

VSEBINA:

- Proslava človekove osebnosti
– A. Ambrožič – stran 129
- Kdo je koga izdal? – stran 130
- Narodna sprava, sad ljubezni
do rodne grude –
Dr. Katica Cukjati – stran 131
- Na Trubarjevem grobu
– Miša Lajovic – stran 132
- Popis prebivalstva – stran 134
- Razmišljanje – Iz. Duh. življ.
– Metka Mizerit – stran 135
- Dolga pot do priznanja
– Dr. Z. Reven – stran 137
- Škof Rožman in Judje
– Dr. J. Kolarič – stran 139
- Iz središča sv. Cirila in Metoda,
Melbourne – P. Bazilij
– stran 140
- Izpod Triglava – stran 142
- Ob 50-letnici eharističnega
kongresa – Iz govora na zborovanju
delavcev – stran 144
- Iz središča sv. Rafaela, Sydney
– P. Ciril – stran 146
- Pesem dveh src – roman
– konec – Florence L. Barklay
– stran 148
- Naše nabirke – stran 148
- P. Bazilij tipka . . . – Ob napadnih
v "Dnevniku" – stran 149
- Iz središča sv. Druž., Adelaide
– P. Janez – stran 151
- O knjigi Drage Geltove
– Dr. J. Šavli – stran 152
- Bog govori vrnjencu – pesem
– Zorko Simčič – stran 153
- Z vseh vetrov – stran 154
- Kotiček naših mladih
– stran 156
- Križem avstralske Slovenije
– stran 157
- Tudi s kislim obrazom
se da smejati . . . – stran 160

Proslava človekove osebnosti

V svojih spominih na leta pod Stalinom napise Nadežda Mandelštam, vdova po pesniku, ki je umrl v gulagu, tudi tole: Evropska kultura je osnovana na simbolu križa, ki nas spominja nanj, ki je na njem umrl. Posledica je, da je za to kulturo osebnost najvišja vrednota. Če grešimo proti enemu samemu človeku, grešimo proti vsem ljudem, kajti vsak človek nosi v sebi celotno človeškost. Človeštva kot takega ni, obstajamo le ljudje. Če hočem pomagati človeštvu, pomagam posameznim ljudem; če škodim posameznim ljudem, škodim vsemu človeštvu.

Čim bolj se oddaljimo od Kristusa, tem manj nam pomeni človek kot tak: če ohrani pomembnost, jo ohranja manj in manj sam v sebi, ampak le kot člen naroda ali skupine ali stranke ali kot sredstvo za dosego določenega cilja.

Jutri je praznik sv. Trojice, praznik enega Boga v treh Osebah. Osebnost je v Bogu samem, osnovi in počelu naše osebnosti. Bog ni najprej načelo ali moč ali oblast ali počelo vsega ali blišč slave – je vse to, toda nad vse je Bitje, ki spoznava in ljubi, ki je postal človek, ki nas je ustvaril po svoji podobi in sličnosti – v vsem vidnem stvarstvu nagovori le človeka in le človek mu odgovori.

Ko govorimo o sv. Trojici, govorimo o božji osebnosti, o božjem spoznanju in ljubezni, o božji bližini vsakemu izmed nas, če se te bližine zavedamo ali ne. Govorimo tudi o osnovi naše osebnosti, naših osnovnih stremeljenj in pravic, o osnovi našega dostojanstva, ki je naše zato, ker smo človeška bitja.

Spomin na mrtve domobrance igra vrsto vlog. Je protest. Protest proti oblastnosti velesil, ki si lastijo pravico, da razpolagajo z malimi narodi in milijoni ljudi, kakor se njim zdi, ne da bi jih vprašale vsaj za svet.

Je protest proti mitologiji, ki vlada v Sloveniji, mitologiji, ki je tako prazna, da stalno potrebuje vidnega sovražnika, v katerem najde opravičilo za svoj obstoj in svojo oblast. Je protest proti hinavskemu skrivanju dejstev. Predvsem pa je protest proti strašni krivici, ki se je zgodila pred štiridesetimi leti.

Toda bolj kot protest je naš spomin na nedolžno pomorje ne domobrance proslava človekove osebnosti in od Boga dane veličine, ki nam je nihče ne more vzeti. V svoji nebogljenosti se veselimo svoje neuničljivosti, v svoji smrtnosti se veselimo

Ljubo Sirc, profesor na univerzi v Glasgowu, leta 1941 član OF in do konca vojne partizan, je v Odprtem pismu Ribiču in Dolancu (12. februarja 1985) zapisal med drugim tole: "Decembra 1941 je vodstvo OF sporočilo včlanjenim skupinam dodatno točko programa: kdor koli bi se boril proti okupatorjem izven OF, ga je treba imeti za petokolonaša in izdajavca ter ga likvidirati. Komunistični voditelji niso samo s tem proglasili svoj monopol na odpor proti okupatorju, marveč so že nekaj prej začeli ubijati ljudi, ki niso imeli nobene zveze z okupatorji, pač pa bi utegnili organizirati boj proti okupatorjem, nad katerim KP ne bi imela popolne kontrole. Pozimi 1941 - 42 so komunistični likvidatorji tako ubili v 'Ljubljanski pokrajini' kakih tisoč ljudi, v glavnem pristašev SLS (Slovenske ljudske stranke), pred vojno zdaleč najmočnejše slovenske stranke. Ali naj bi se ljudje dali preprosto pobiti? Začeli so se braniti in komunisti so jih nazadnje zrinili v sodelovanje z okupatorjem. Državljske vojne ni podžigal 'klerofašist' Hacin (šef ljubljanske policije), temveč so jo začeli komunisti sami."

Slovenski narod se je v začetku okupacije po svojih zastopnikih, ki si jih je bil izvolil na svobodnih volitvah, odločil za pasivni odpor proti okupatorju, ker bi ta pomenil vsekakor najmanjši krvni davek za narod. Temu se je uprla KPS v imenu tujega svetovnega nazora, stalinizma, ki ga je kasneje sama zavrgla. Izrabila je stisko, v kateri se je narod nahajal, in to z edinim namenom, da bi prišla prek revolucije na oblast.

Kdo je torej koga izdal?

/Iz Naše luči/

svoje od Boga dane večnosti, veselimo se svojih pravic in svoje moči, da se dajemo Bogu in drug drugemu. Bog nas je ustvaril, Bog nas je odrešil, Bog nas poveličuje, Bog se ne bo nikoli premislil, naj bodo človeška obzorja še tako temna in srca še tako krvoločna.

Prav je, da kot hlapec Jernej iščemo pravice za nedolžno pomorjene. Prav je, da kličemo v spomin to, kar se je zgodilo pred štiridesetimi leti. To je naše občestveno spraševanje vesti. Preteklost nam namreč pove, česa je sedanjost zmožna. Če hočemo spoznati sebe danes, moramo priznati, kaj smo bili včeraj.

Toda pravico iščemo v prepričanju, da nam moreta zgodovina in zgodovinarji nuditi le delno tolažbo in zadoščenje. Končna resnica in pravica bo mogoča šele ob poslednji sodbi, ko se bo Bog dokončno razodel vsem, od prvega človeka do zadnjega, in bo zgodovini dokončno razodel samo sebe. Šele tedaj se bomo gledali v sklopu vseh drugih, v kontekstu vse dobrote, ki smo jo prejeli in posredovali drugim, in v kontekstu vse grešnosti, katere žrtve smo in s katero trpinčimo druge. Videli bomo sebe in vse druge kot dediče in posredovalce dobrega in slabega. Tedaj se bo zvestoba in žrtev in trpljenje nedolžno pomorjenih svetila pred vsemi v svojem blišču.

/Tako je govoril pri spominski maši za vrnjene in pomorjene domobrance, dne 1. junija lanskega leta v Torontu, Kanada, nečak pok. p. Bernarda, škof ALOJZIJ AMBROŽIČ/

Tik pred zaključkom junijske številke MISLI je iz kanadskega vele-mesta Toronta dospela vesela vest, zdaj potrjena tudi iz Vatikana, da je bil DR. ALOJZIJ AMBROŽIČ, dosedanji torontski pomožni škof za priseljence, imenovan za NADŠKOFA-POMOČNIKA S PRAVICO NASLEDSTVA. Ker bo sedanji torontski nadškof in kardinal Gerald Emmett Carter prihodnje leto dopolnil 75 let, čaka našega rojaka kma-lu odgovornost vodstva torontske nadškofije, ki je največja Cerkvena pokrajina v Kanadi in ima skoraj milijon vernikov.

Našemu rojaku in dolgoletnemu naročniku MISLI k visokemu imenovanju tudi avstralski Slovenci iskreno čestitamo. Dr. Ambrožič je bil med nami še kot bogoslovni profesor, ko je obiskal na smrt bolnega strica p. Bernarda. Počaščeni bi bili, ko bi ga ob kaki priliki spet mogli dobiti med nas. In ne pozabimo ga v svojih molitvah!

NARODNA SPRAVA sad ljubezni do rodne grude

"Edinost,
sreča,
sprava
k nam
naj nazaj
se vrnejo..."
/F. Prešeren/

POSLEDICE prve svetovne vojne, še bolj pa dogodki med drugo svetovno vojno in po njej, so usodno vplivali na bodočnost slovenskega naroda. Mnogi slovenski razumniki so že prišli do spoznanja, da sta nestrpnost komunistične partije do drugače mislečih in raznarodovalna politika tisti, ki ogrožata obstoj slovenskega naroda.

POTREBA PO NARODNI SPRAVI

Zgodovina ve povedati, da vsak narod, ki je šel skozi državljansko vojno, prej ali slej začuti potrebo, da pride do zblizanja nasprotnih političnih taborov potom narodne sprave. Naj spomnimo samo na primer ZDA v preteklem stoletju ali Španije v sedanjem. To srečanje sinov istega naroda pa je možno le, če se objektivno pogleda na preteklost ter se odkritosrčno išče resnico, pravico in skupni narodni blagor.

Narodna sprava predstavlja širino duha, kjer so možne različne poti, kjer je mesto za vse svetovne nazorske opredelitve, skupna podlaga pa je priznanje človekovih pravic, uporaba demokratičnih sredstev in ljubezen do domovine. Narodna sprava mora biti sad ljubezni do rodne zemlje, njenih izročil in bodočnosti, ne pa posledica zainteresiranih ideologij in mitov, ki postajajo iz dneva v dan čedalje bolj zastareli.

SLOVENSKI KOMUNISTI SE SPRAVE BOJIJO

V zadnjem času so se v slovenskih časopisih pojavile razprave o narodni spravi. Bili pa so to le glasovi posameznikov, predvsem iz umetniških in znanstvenih krogov, ki se nadejajo, da bo režim napravil prve korake v smeri demokratizacije.

V tem upanju pa gredo verjetno predač. Dokler bo jugoslovanski totalitarni režim ostal dosledno zvest marksizmu na političnem področju (na gospodarskem ni bil nikoli v skladu s komunistično ideologijo), do tedaj takih pričakovanj po narodni spravi ne bo moč udeležiti, saj bi predstavljala za "jaro gospodo" marksističnega režima začetek konca njihovih privilegijev. Tovrstna rešitev v vodilnih krogih bi bila možna le v trenutku, ko bi trezen pogled na slovensko stvarnost in smisel za vsestranski napredek slovenskega naroda premagal strah pred partijo in koristolovsko borbo med nosilci političnega življenja v Sloveniji.

DR. KATICA CUKJATI

/Iz našega argentinskega tiska/

KAJ VKLJUČUJE NARODNA SPRAVA

Še tako krhek poskus narodne sprave bi zahteval kot prvi korak s strani odgovornih za bodočnost naroda v matični domovini, da priznajo slovensko realnost v celoti. In k tej resničnosti spadajo tudi Slovenci v zamejstvu in zdomstvu, in to v s i, brez izjeme, tako politični kot gospodarski izseljenci. Toda že samo dejstvo, da je sleherno sodelovanje z zamejskimi Slovenci in gospodarsko emigracijo politično pobarvano in da je slovenska politična emigracija izpostavljena po eni strani nenehnemu blatenju, po drugi strani pa se jo ignorira v njenem kulturnem in prosvetnem udejstvovanju, zgovorno priča o nestrpnosti uradnih krogov v SR Sloveniji.

Takšno zadržanje ima svoj izvor v omenjeni partijski miselnosti, ki nima poslušarja za večstrankarski sistem. Res, koliko časa bodo še lahko varali slovenski narod s trditvijo, da so le oni zgodovinska rešitev in da zunaj marksizma ter slovenske "socialistične samoupravne ureditve" ne obstojajo druge možnosti na narodnopolitičnem področju?

POTREBNO JE DEMOKRATIČNO MIŠLJENJE

Želje posameznikov o narodni spravi, objavljene v uradnem tisku, so prvi pojavi zgodovinske in kulturne zrelosti. Če so te težnje pristne, morajo biti združene z voljo, da se razčisti preteklost in se združijo sile za iste bistvene narodne cilje v demokratičnem sistemu. Kjer ni svobode, sploh ni možnosti za odkrit dialog. Kjer totalitarni državni organi preganjajo svobodno mišljenje, želja po narodni spravi ostane le še hrepenenje poedincev, zaprta v zasebno področje. Iskanje narodne sprave predpostavlja demokratično mišljenje v osebah, sloneti pa mora na demokratičnih ustanovah.

Tu pa se pojavi klasično vprašanje, na katerega nudi zgodovina različne odgovore. Kje se začne politična obnova? Ali v vodilnih krogih ali v zahtevah in pritisku vplivnih sil in posameznikov? Je v tem neka medsebojna odvisnost? Bodočnost bo razkrila te neznanke.

*Primož Trubar
(1508 – 1586)*

Na Trubarjevem grobu

MIŠA LAJOVIC

PRED štiristo leti, dne 29. junija 1586, je v Derendingenu, predmestju mesta Tübingen, umrl Primož Trubar, oče slovenske knjige.

Tübingen leži ob reki Neckar, v Švabskih gričih, zelo podobnih naši Dolenjski, in je eno najstarejših univerzitetnih mest v Nemčiji.

Tübinska univerza je bila ustanovljena leta 1536 in je postala središče protestantstva, kar je ostala do danes. Tu se je izobraževala intelektualna elita, ne le Nemčije, ampak tudi Evrope.

Že sama imena slavnih učencev pričajo o imenitnosti in slavi tübinske univerze in med njimi je na častnem mestu omenjen tudi naš Trubar.

Današnja univerza ima okoli 22.000 študentov in približno 1600 profesorjev ter predavateljev.

Lansko leto sva z ženo potovala po Nemčiji in je bila ena glavnih točk najinega potovanja tudi Tübingen – prav gotovo tudi ena najbolj zanimivih, poleg mesta Freudenstadt v Schwarzwald, kamor se je okoli leta 1601 zateklo mnogo slovenskih protestantov.

Najprej sva se s Tatjano namenila obiskati mesto, kjer je živel in deloval Trubar od leta 1567 pa do svoje smrti leta 1586. V lepem jesenskem dnevu sta se odpeljala v Tübingen, da poiščeva Trubarjevo ulico. Po mapi, kjer je natančno označena, ni bilo pretežko priti do nje, a kar sva tam zaman iskala, je bila cerkev, v kateri je Trubar pridigal. Končno sva se ustavila ob moderni zgradbi, bolj podobni bunkerju kot pa cerkvi. Stala je na najbolj vidnem mestu Trubarjeve ulice. Tam sva v pisarni zvedela, da je verski center poimenovan po Primožu Trubarju. Napis, vklesanega v steno, nisva videla, ker je na drugi strani zgradbe.

V pisarni sva spoznala današnjega pastora derendingške župnije, gospoda Roserja. Razložil nama je, da je ta nova stavba postavljena v čast Trubarju, njegova originalna cerkev pa stoji popolnoma drugje, v starem delu predmestja.

Popoldne naju je pastor Roser – kot dogovorjeno

– pričakal pred Trubarjevo cerkvijo sv. Gala, ki se na zunaj prav nič ne razlikuje od naših cerkva. Okoli cerkvene stavbe je lepo staro pokopališče, dobro vzdrževano. Tudi cerkev sama je v zelo dobrem stanju. Takoj pri vhodu nama je pokazal na steni ob vratih železen križ s Trubarjevim imenom ter datumom njegovega rojstva in smrti. Takoj nama je tudi omenil, da Trubar ni pokopan na tem kraju, kakor so nekaj časa domnevali in kamor so tudi postavili spominski križ. Razložil je, da so cerkev v teku časa večkrat prezidavali in tudi arheološko temeljito raziskali znotraj in zunaj. V tako imenovanem Trubarjevem grobu niso našli nobenih sledi. Prišli so do zaključka, da je bil Trubar po vsej verjetnosti pokopan v cerkvi sami.

Tam so našli tri okostja in z natančno preiskavo ugotovili, da je eno izmed njih skoraj gotovo Trubarjevo.

Ob razkazovanju cerkve nama je pastor pokazal lepo spominsko ploščo, slikano na lesu, katero sem tudi fotografiral.

Najin vtis je bil, da je bil naš Trubar za pastora in za vso tukajšnjo župnijo eden najbolj znamenitih mož. V zakristiji hranijo spominsko knjigo, v katero so se podpisali razni obiskovalci. Med njimi sem našel tudi posvetilo, sliko in nekaj vrstic, ki jih je napisal v spomin moj bivši profesor slovenščine v Ljubljani, znani pisatelj ter strokovnjak slovenskega jezika, dr. Anton Slodnjak.

G. župnik nama je omenil, ko sva pregledovala spominsko knjigo, da je prišlo pred leti v ta kraj mnogo obiskovalcev iz Slovenije, zadnja leta pa jih je vedno manj. Zdelo se mi je, da ob tem ni mogel prikriti žalosti, saj je Trubar – kot že omenjeno – njemu in vsej župniji očitno veliko pomenil.

Pri odhodu nama je g. Roser poklonil knjižico o zgodovini cerkve sv. Gala, v kateri so kraj, cerkev in Trubar opisani takole:

DERENDINGEN je stara naselbina. Omenjali so jo že okoli leta 1100 kot TAREDINGEN. Po izviru imena pa je nekaj stoletij starejša, kajti imena mest, ki se končavajo na -INGEN, so alemanskega izvora.

Alemanska plemena so naselila te kraje s severa v prvem stoletju po Kristusu.

Prvič so omenili cerkev leta 1089 in je bila posvečena sv. Galu. To ime potrjuje dejstvo, da je cerkev že zelo stara, kajti cerkve, posvečene sv. Galu, so med najstarejšimi cerkvami v Nemčiji.

Dne 8. decembra 1560 je cerkev pogorela do tal. Občani so le zbrali toliko denarja, da so jo leta 1567 na novo postavili ter je bil Primož Trubar prvi pridigar v novi cerkvi.

A komaj so Derendingenčani postavili cerkev, so morali začeti misliti tudi na zidavo župnišča. Trubar je stanoval v hiši poleg starega župnišča, ki je popolnoma razpadlo: niti ene dobre stene ni imelo, niti ene sobe, vse prazno in zanemarjeno, da ni bilo nobene možnosti še kaj popraviti.

Novo župnišče so začeli zidati leta 1586, že po Trubarjevi smrti.

Najnovejša restavracija cerkve je odkrila tudi umetniška dela, čeprav je faranom primanjkovalo denarja. Našli so freske v ladji cerkve in pa na koru, katere zelo verjetno izvirajo iz 16. stoletja. Še vedno obstoječe priče umetniškega dela pa so tri nagrobne spominske slike.

Primožu Trubarju posvečena slika visi v sami ladji. Dekan Schmoller je v svojem poročilu za württem-

berško cerkveno zgodovino leta 1891 o tem napisal sledeče:

Eno leto po Trubarjevi smrti so v derendinski cerkvi odkrili veliko spominsko sliko.

Slika, ki je visoka 3.6 metra in široka 1.55 metra, predstavlja v glavnem Kristusovo vstajenje. Na vrhu slike je napis: Ne zapusti me v moji starosti, ne zapusti me, kadar bom oslabel! Psalm 71 - in letnica 1587.

Pod tem je slika Trubarjeve družine v malih klečočih figurah, na katerih so napisana imena. Od srede, kjer je naslikana častitljiva Trubarjeva oseba, so proti levi njegova sinova Primož in Felicijan ter še ena majhna oseba, verjetno Kristjan, ki je umrl že kot otrok. Na desni strani pa je prva Trubarjeva žena, nato pa hčerke Anastazija, Gertruda, Barbara, Magdalena – med njimi je hčerka, ki je umrla že kot otrok.

Pod sliko so napisani latinski verzi, katere je napisal Martin Crusius po Trubarjevi smrti:

‘Tu leži pokopan Primož, pobožen mož slovanske-

ga porekla. Bil je resnično zvest Kristusu.

V iskreni pobožnosti je bil prvi, ki je učil v Ljubljani. Kot izgnanec je mnogo trpel v Gospodovem imenu. Zvesto je služil v Rothenburgu ob Tauberi. Z možnim glasom je učil o Bogu v Kemptenu. Nato je postal učitelj v Urachu in končno za dolge čase v Derendingenu.

Prevedel je Gospodovo oznanilo v svoj domači jezik in širil svete besede po vzhodnih pokrajinah.

Revnim je bil oče, tujcem drago zatočišče – na višku svojih moči in v starosti – kako spoštovanja vreden je bil!

Boril se je za dobro do konca. Do konca je obdržal svojo pravo vero, kakor je to bila njegova dolžnost.

Sedaj nosi skupno z velikim Pavlom nebeško kruno, ki nikoli ne premine.

V tej knjižici je tudi seznam vseh pastorjev derendingiške župnije. O večini je napisano komaj nekaj vrstic, o našem Trubarju poleg slike njegovega kipa, ki se nahaja v novem verskem centru, pa je napisano tole:

PRIMOŽ TRUBAR (1567 – 1586), rojen pri Ljubljani, v vojvodini Kranjski (Slovenija) leta 1508. Kmalu se je pridružil reformaciji ter je moral zaradi vere bežati iz svoje domovine.

Leta 1548 je postal župnik v Rothenburgu ob Tauberi, nato v Kemptenu in Urachu.

Za nekaj časa se je vrnil v domovino, kjer se je udeleževal kot reformator in izdal Slovenski cerkveni

red, vendar je bil zopet pregnan ter se je vrnil spet na Württembergsko.

Od 1566 do 1567 je bil župnik v Lauffenu ob reki Necktar, nato v Derendingenu do svoje smrti leta 1586.

Največja Trubarjeva zasluga je prevod Novega Testamenta in Psalmov v slovenski jezik, ter izdaja reformacijskih publikacij, kakor tudi slovenskega katekizma, tiskanih in izdanih v Tübingenu in Urachu. S tem je postal utemeljitelj slovenskega književnega jezika.

V derendingiški cerkvi visi njegova slika in pa spominska plošča v njegov spomin, kakor so tudi po njem imenovali eno derendingških ulic in enako novi Center Primoža Trubarja.

Valvasor v svoji zgodovini "Slava Vojvodine Kranjske" tudi piše o Trubarju in pravi med drugim:

... Primož je tam živel do leta 1586 in tega leta pisal gospodom odbornikom na Kranjskem zadnje pismo s temle lastnoročnim popisom:

"Primož Trubar, bivši pravi, poklicani, predlagani in potrjeni kanonik v Ljubljani, župnik v Loki pri Radečah, v Laškem in v Št. Jerneju, kaplan pri sv. Maksimiljanu v Celju, slovenski pridigar v Trstu in po prvem izgnanstvu pridigar v Rothenburgu ob Tauberi, župnik v Kemptenu in Urachu, nato pridigar slavni deželni stanov na Kranjskem in v grofiji Goriški v Rubijah; po drugem izgnanstvu pa župnik v Lauffenu in sedaj v Derendingenu pri Tuningenu."

POPIS

PREBIVALSTVA bo izvedla Avstralija letos 30. junija. Že v aprilski številki smo bralce opozorili nani na to s posebnim člankom. Naj vse tu še enkrat spomnimo na važnost nekaterih odgovorov.

Na vprašanje 10 (Kje je bila oseba rojena?) in vprašanj 12 ter 13 (Kje sta bila rojena oče in mati vsake osebe?) naj bo odgovor – če gre seveda pri vas za ozemlje današnje matične dežele: YUGOSLAVIA Rep. Slovenia.

Vprašanja o narodnosti na vprašalni poli ni, pač pa boste dali odgovor o tem pri dveh drugih važnih vprašanjih. Vprašanje 15 se glasi: WHAT IS EACH PERSON'S ANCESTRY? (Kaj so vaši predniki?). Vprašanje 17 pa je: DOES THE PERSON SPEAK A LANGUAGE OTHER THAN ENGLISH AT HOME? (Ali govorite doma še drug jezik poleg angleščine?). Na obe vprašanja naj bo naš odgovor: SLOVENIAN!

Doslej smo morali pri štetju pisati razna državljanstva. Letos pa bo prvič v Avstraliji, da bo popis prebivalstva mogel ugotoviti, koliko nas je na naši celini Slovencev. Če bomo seveda samozavestno priznali svoj materin jezik in se ne skrili za kakšno "jugoslovanščino". Velika škoda bi bila za nas, če bi ne izkoristili te priložnosti in izjavili kdo smo. Opozorite, prosim, na to tudi svoje prijatelje! Za vsako številko je škoda, če jo izgubimo.

LEP jesenski dan je, sončen in topel, kakor da bi bila pomlad. Le naša orumenela lipa mi žalostno priča o odmiranju jeseni. Ko bosa hodim med odpadlim listjem, zaprem oči; hočem ujeti trenutke preteklosti, neznan občutek, nepoznane junake. Skušam si predstavljati tisti rod fantov in mož, ki je bil pobit pred štiridesetimi leti.

V domišljiji mi plešejo predstave o junakih. Špartanci v Termopilah s kamenitim levom v spomin. Ne, kaj ima človeška srčnost opraviti z levom?

Iščem podobe njih, ki jih nisem poznala; umrli so, da mi živimo.

METKA
MIZERIT:

Razmišljanje

Kakšni so bili oni, ki jih imenujemo junake? Ljudje kot mi, s krepostmi in napakami, ki so ljubili in bili veseli ter žalostni? So občutili strah in grozo, so bili pogumni in hrabri, so trepetali? Bili so vendar bitja kot mi, z mlado krvjo, ki se jim je pretakala po mladem telesu.

V domišljiji najdem vajina obraza iz družinskih albumov. Otroka, kasneje študenta, potem semeniščnika, prenežna, da bi sploh nosila puško. Nasmejana, vesela, brez objestnosti, z čarno svetlobo v očeh. Pogumna, polna tiste moči, ki prihaja iz notranjosti, ne iz orožja v rokah. V tistih usodnih dneh sta se unikala z ranjenci, ki sploh niso dosegli Karavank. Potem sta izginila brez sledu. Kdo je ugasnil plamen v vajinih očeh? Kot jagnjeta jih peljejo v zakol . . . Nočem, vendar moram misliti na tisti pokol, tisto množično moritev, saj je morala teči kri v potokih, ko so bataljoni fantov umirali s strelom v tilnik, ko so padali v jame. Kaj so čutili v zadnjih trenutkih, ko so zrlji smrti v obraz?

Stresem se v grozi. Kajn Abelu . . . Moj narod ima ta strašni greh nad sabo. Njihove kosti trohne globoko pod zemljo. Kje je tisti kraj? Zeleni gozdovi ga preraščajo in drevesa so najlepši spomeniki njihovi večni mladosti.

Moj narod ima ta strašni greh nad sabo. Kdo ga bo izbrisal?

Solze mater, ki niso nehale oblokovati svojih sinov, dokler niso legle v grob? Nepotolažena žalost očetov, ker so jim njih rod pognali v smrt in so ostali kot okleščeno drevo brez mladik? Sestre in njih jok? Osamljena dekleta, preko groba zvesta svojim mrtvim zaročencem?

Morda zapuščeni otroci, sirote brez očetov?

Kdo bo izbrisal ta narodni greh? Odpuščanje? Je mogoče odpustiti morilcem, kakor Kristus na križu?

V nemir me poganja ta misel o odpuščanju. Iščem sledu božje milosti v njih, ki so bili z umorjenimi tesno povezani, v tistih, ki naj odpustijo, v nas vseh, ki smo krvni dediči mrtvih.

Je mogoče odpustiti iskreno, z vsem srcem, dokončno in brezpogojno? Saj odpuščanje je milost, ki je sami nismo zmožni dati. Gospod, pomagaj nam!

+

V vročih januarskih dneh sem vas srečala. Prvorojenec med desetimi otroki, Kristusov maziljenec, skupaj z bratom edini preživeli številne družine, ki je bila umorjena.

Še vedno slišim vaš glas: "Na predvečer srebrne maše sem se zamislil v tisti odstavek iz svetega pisma, ki pravi: Če torej prineseš svoj dar k oltarju in se spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe, pusti svoj dar tam pred oltarjem in pojdi, da se poprej spraviš s svojim bratom in potem pridi in daruj svoj dar . . . Sem jaz res iskreno odpustil? Sem to odpuščanje dokazal? Še tisto noč sem pisal pismo enemu izmed krivcev nasilne smrti moje družine. Dragi Milan! Odpuščam Ti in nekoč Ti bom to odpuščanje izrekel osebno. — Po dolgih letih sem se vrnil v rojstvo vas. Milan! Srečala sva se, segel sem mu v roko. Pogovarjala sva se. Ostala sva res vsak na svojem bregu, jaz pa sem se čutil olajšanega . . ."

Vaš glas je trepetal v cerkvenem prostoru. Kako ste mogli stisniti roko, ki je sprožila smrten strel dvanajstletnemu otroku, ki vam je bil brat? Po velikem trpljenju vam je zavrel tisti krik: "Odpuščam!"

Solze so mi tekale po licih. Bila sem srečna, kot da je po vas ves narod prejel odpuščanje. Če je greh odpuščen, je krivda manjša, imamo vendar poroštvo nadaljevanja. Potem za nas ne velja, da bomo izbrisani z obličja zemlje.

+

"Naš bog je rop, požig, umor!"

Z odra udarjajo verzi v poltemno dvorano. Kot skeleči udarci biča me ranijo besede umetnika.

"Naš rop je bog, požig, umor! . . ."

Rop in požig je bil z vojno končan. Nič več niso gorele naše vasi, "ruševine smo pospravili, gradimo nov svet".

Od kod potem krvava zarja nad našo zemljo?

+

Herod je dal pomoriti prvorojence. V domovini ubijajo nerojene. Medtem, ko nam znanost ponuja spočetje v epruветah, so pod srcem spočeta bitja vržena med odpadke. Mogoče je bil med njimi nov Prešeren, Plečnik, Cankar? Umetnik, znanstvenik, svetnik, mati, ki bi nadaljevala rod? Vsekakor člo-

vek, bitje z lastnim enkratnim neponovljivim življenjem. Ugasnili so plamen v njihovih očeh, še preden so zazrle zelenje gozdov, modrino neba, lepoto platin . . . "Bog je sodnik in maščevalec nedolžne krvi, ki kliče z zemlje v nebo!"

+

Mane, Tekel, Fares! . . . Prizanesi, Gospod, mojemu narodu!

Kdo bo izbrisal kri nerojenih otrok? Kateri Karmel, katera Kartuzija bo izprosila odpuščanje materam morilkam? Prizanesi, Gospod!

+

Svetlolasa glavica in modre oči iščejo v svet. Kako lep otrok je Pavel Oktavij! Zakaj Oktavij? Ker je osmi otrok v vencu sestic in bratcev. Pavel, Lojzek; Tomažek . . . Zaradi njih in mamic – prizanesi nam, o Gospod! Prizanesi mojemu narodu!

Medjugorje v Hercegovini, kjer naj bi se od leta 1981 Kraljica miru prikazovala skupini mladih, obiskuje vedno več romarjev iz vseh delov sveta . . .

Nasprotniki krščanstva znajo neslogo dobro izrabiti. Napravijo združbo, dosežejo razdor in skupnost je premagana. Povsod, kjer razbijejo skupnost, dosežejo svoj namen. Tudi mi smo včasih kratkovidni, da nasedemo. Večkrat nočemo videti, da prihajajo združbe od tistih, ki nas hočejo uničiti. — Samo v trdni skupnosti pomenimo nekaj, tako v Argentini kakor v Severni Ameriki, Kanadi, Avstraliji in drugod. Če pa ne bomo složni, bomo kakor kapljice, ki nič ne pomenijo.

/Škof dr. Gregorij Rožman/

Dolga pot do priznanja

ZADRŽANJE
CERKVENIH
OBLASTI
OB FATIMSKIH PRIKAZOVANJH

Dr. Zdravko
Reven

OB dogodkih v Medjugorju, ki so nam večinoma vsem znani, se pogosto pojavlja vprašanje, zakaj vendar cerkvene oblasti niso še nič odločile o zadevi. Nekateri celo zamerijo, da so naši škofje duhovnikom odločno odsvetovali, da celo prepovedali, da bi organizirali tja razna romanja. Razlogi, vsaj nekateri, so naslednji:

1. Ni mogoče dati kake določene izjave o zadevi, ki še traja. Komisija, ki jo je imenoval mostarski škof, bo lahko dala dokončno izjavo šele takrat, ko bo imela vse podatke v rokah, ne pa zdaj, ko se iz dneva v dan, iz tedna v teden, iz meseca v mesec lahko pojavi še kaj novega.

2. Tudi potem, ko bo komisija imela dokončno vse podatke v rokah in bo jasno, da se ne bo zgodilo nič več bistvenega, bo trajalo še nekaj časa, preden bo mogla dati dokončno izjavo. Pot do resnice, ki je ni mogoče kontrolirati z aparati, ki so danes na razpolago (fotografskimi in drugimi), je pač počasna in ozka ter strma.

3. Gotovo lahko Bog na enem kraju deli milosti veliko bolj obilno kot na drugih. Vendar to še ni noben dokaz, ali so bila tam kaka prikazovanja. Za Brezje vemo, da nikdar ni bilo kakih Marijinih prikazovanj, vendar nihče ne dvomi, da je to res "milostni kraj". To velja za večino božjih poti na svetu.

Zato z veseljem objavljamo prispevek, ki ga je poslal "Srečanjem" (glasilo slovenske Frančiškove družine) ljubljanski stolni korni vikar DR. ZDRAVKO REVEN, o dolgi poti, ki je vodila do cerkvenega priznanja fatimskih prikazovanj. Iz njega je razvidno, da gotovosti ni mogoče doseči v kratkem času, kakor bi mnogi želeli. Cerkev je stara ustanova, pa mora kljub temu prehoditi še dolgo pot, zato si ne more privoščiti zaletavosti.

V ZADNJEM ČASU je po svetu izšlo več knjig, ki v podrobnostih osvetljujejo razmere in dogodke takomenovanih fatimskih prikazovanj Matere božje leta 1917 na Portugalskem. Iz teh podatkov je razvidno, kako težko je bilo cerkvenim oblastem najti pravilno zadržanje in kako dolga pot je bila pot do priznanja resničnosti fatimskih dogodkov. Po eni strani so se dvigali valovi portugalskih "prosvetljencev" in prosto-

zidarjev zoper to, kar se je dogajalo v Fatimi. Po drugi strani so spontana romanja v Cova da Iria vedno bolj naraščala. Vernikom se je zdelo naravno, da bi se zupanju v poseg Matere božje pridružili tudi tisti, ki so jih učili verovati v vsemogočnost božjo in Marijino priprošnjo. Cerkvene oblasti pa so čutile težo silne odgovornosti, ko je bilo treba izraziti sodbe o stvarih, ki ne spadajo med splošno razodetje.

Fatimski župnik Manuel Marques Ferreira sam se dolgo ni mogel odločiti na nobeno stran, tako da je že zbuja nevoljo ljudi. Tisti, ki so verjeli v resničnost dogodkov, so se pohujševali, ker ga ni bilo zraven. Oni pa, ki so bili proti, so mu očitali, da ljudi ne spravi k redu. Ko so ljudje v avgustu 1918 postavili prvo kapelico, jo noben duhovnik ni hotel blagosloviti. Šele pozneje jo je eden blagoslovil. Ko je umetnik maja 1920 naredil za kapelico kip Fatimske Matere božje, jo je z dovoljenjem župnijskega upravitelja Moreire blagoslovil v neki hiši dekan iz Torres Novas, ki je bil takrat na obisku pri svojih domačih.

V času prikazovanj je fatimska župnija spadala pod lizbonski patriarhat. Januarja 1918 pa je apostolski sedež ustanovil škofijo v Leirii in maja 1920 imenoval prvega škofa msgr. da Silva. Ta je v avgustu 1920 prišel v Leirio in na veliki šmaren, deset dni po svojem ustoličenju, posvetil svojo škofijo Materi božji. Poleg mnogih nerešenih stvari na področju nove škofije so mu delali skrbi tudi fatimski dogodki, ki jih je sprva imel za otroške privide. Ljubil je Lurd, kjer je bil že dvanajstkrat, v resničnost dogodkov v Fatimi pa ni bil prepričan. Imel je veliko skrbi z usta-

novitvijo semenišča, zaradi razmer pa je moral kmalu odločiti tudi v fatimski zadevi.

Škof je previdno poslušal razna poročila in junija 1921 priporočil, da je šla Lucija v sestrski zavod v Porto. Septembra 1921 je prišel sam v Fatimo in pomolil v kapelici, ki so jo ljudje postavili v Cova da Iria. Z ljudmi je molil rožni venec. Odločil je, da se odkupi zemlja, na kateri je bila kapelica, da postane cerkvena last. Na četrto obletnico zadnjega prikazovanja je duhovnik Marques dos Santos blagoslovil kapelico in takrat je bila v njej prvič sveta maša. Škof je dovolil v kapelici tihe maše s pridigo ob večjih romanjih. Pozneje je moram posredovati, da so v bližini škopali vodnjak za množice romarjev, ki so se zbirale v vedno večjem številu.

Dne 3. maja 1922 se je škof odločil, da ustanovi komisijo, ki naj pripravi in uredi vse potrebno, da pride do cerkvenega priznanja fatimskih dogodkov po skrbni raziskavi.

Ko so nasprotniki z dinamitom raztreli kapelico in je število romarjev še bolj naraščalo, je sklenil, naj kapelice ne popravljajo.

Dne 13. oktobra 1922 je s škofovimi dovoljenjem izšla prva številka lista *Voz de Fatima* v 3000 izvodih. List je imel namen razširati fatimsko poslanico in je leta 1937 dosegel naklado 380.000 izvodov.

Škofijska komisija za raziskovanje dogodkov je imela sedem članov in je delovala od 13. maja 1922 do 14. aprila 1929, ko je izročila škofu zaključno poročilo. Lucijo je zasliševala 8. julija 1924.

Med 200.000 romarji dne 13. maja 1924 je bil tudi škof da Silva, čeprav ni vodil slovesnosti. Z množico vred je doživljal skrivnostno padanje rož in svetlobnih znamenj izpod neba. Junija 1924 so ustanovili Zvezo bolniških strežnikov zaradi oskrbe bolnikov, ki so prihajali v Fatimo prosit milosti. Oktobra so položili temeljni kamen za fatimski bolniški hospic.

Leta 1928 je bila ustanovljena Bratovščina rožnovenske Matere božje, ki se je namah razširila tudi prek meja Portugalske. Od leta 1929 so se začele vrstiti duhovne vaje v Zavetišču Naše ljube Gospe Fatimske.

Kljub prvotni skeptičnosti in poznejši naklonjenosti leirijskega škofa je bilo v krščanski javnosti veliko dvomov in vprašanj o resničnosti Marijinega posega. Na sam pogrebni dan ene od vidcev, Jacinte, je bil občni zbor portugalske Zveze konferenc sv. Vincencija Pavelskega, organizacije dobrodelnosti. Naslednji dan je zbranim opravičil svojo odsotnost dr. Lisboa, češ da je moral opraviti delo krščanskega usmiljenja in iti na pogreb. Navzoči so se začeli smejati in izrazom nezaupanja v fatimske dogodke se je pridružil tudi lisbonski kardinal patriarh Antonio Mendes Belo.

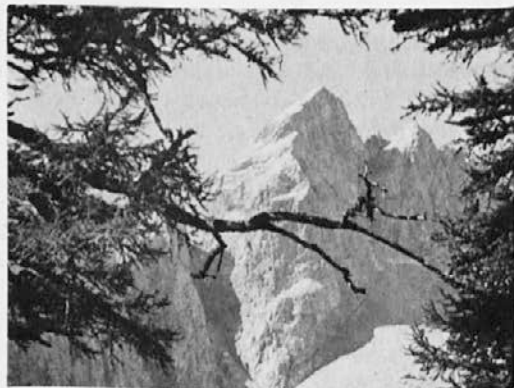
Leta 1926, devet let po prikazovanjih, je "incognito" obiskal Fatimo portugalski škof Manuel Mendes

iz Evore, za Vse svete tisto leto pa je prišel tja tudi papeški nuncij, na tihem, skupaj s škofom iz Leirie. Romarji so naredili nanj neizbrisen vtis. Decembra nato je prišel škof iz Mader. Januarja 1927 je papeška kongregacija za obrede dovolila, da se v fatimski kapelici lahko opravlja vsak dan maša v čast rožnovenske Matere božje. To je bilo prvo dejanje apostolskega sedeža v zvezi s Fatimo. Junija 1927 je škof iz Leirie blagoslovil križev pot v Fatimi in sam tudi prvič v Fatimi maševal. Dne 13. maja 1928 so položili temeljni kamen za baziliko. Maševal je škof iz Leirie, temeljni kamen pa je blagoslovil nadškof iz Evore.

Dne 9. januarja 1929 je papež Pij XI. sprejel gojenca portugalskega semenišča v Rimu. Dal jim je v spomin podobico Fatimske Matere božje. Pozneje je rekel škofu iz Portalegre, ki ni bil prepričan v resničnost prikazovanj, naj se gre zahvalit v Fatimo, da ima sedaj toliko bogoslovcev v semenišču. To in naslednje leto je papež Pij XI. še večkrat pokazal, da odobrava in se Bogu zahvaljuje za sadove fatimskega romarskega kraja. Seveda te stvari niso pomenile nikakršnega uradnega priznanja fatimskih dogodkov.

Šele 13. oktobra 1930 je leirijski škof da Silva izdal pastirski list o češčenju rožnovenske Matere božje v Fatimi. V njem popisuje delo preiskovalne komisije in slovesno izjavlja: "Z ozirom na dolgo preudarjanje, ko sem ponižno klical na pomoč Svetega Duha, v zaupanju na varstvo preblažene Device Marije, v soglasju s svojimi svetovalci — spoznam za dobro sledeče: 1. Izjavljam, da so videnja v Irijski globeli, župnija Fatima v naši škofiji, od 13. maja do 13. oktobra 1917, verodostojna. 2. Češčenje Naše Gospe Fatimske uradno dovoljujem."

Dne 13. maja 1931 je bilo nato v zahvalo za to milost veliko portugalsko narodno zahvalno romanje, ki se ga je udeležilo nad 300.000 ljudi. Vodil ga je lisbonski kardinal patriarh Cereieira in vsi portugalski škofje. Ob tej priložnosti so skupno posvetili Portugalsko brezmadežnemu Srcu Marijinemu.

Jalovec (2643m)

Škof Rožman in Judje

Na radiu 3AR smo slišali pretekli mesec, kakšen "nacist" je bil naš rajni škof GREGORIJ ROŽMAN blagega spomina. Tudi proti Judom je bil tako zalo, da jih je napadel celo v enem svojih pastirskih pisem. Poglavje iz dr. Kolaričevega življenjepisa našega škofa /3. knjiga, str. 224/ nam pokaže drugačno sliko.

ZNANO je, da je papež Pij XII. med drugo svetovno vojno rešil življenje več sto tisočem Judov. Glavni urednik tiskovnega urada izraelskega ministrskega predsednika, Pinchas E. Lapide, ki je napisal knjigo "Zadnji trije papeži in judovstvo", izjavlja, da je po triletnem raziskovanju prišel do zaključka, da je katoliška Cerkev pod Pijem XII. rešila 700 do 860 tisoč Judov.

Seveda Pij XII. ni mogel tega dela storiti sam osebno, vsaj vsega ne. Maurice Edelmann, predsednik Anglojudovske zveze, je na nekem zborovanju te organizacije povedal, da je papež Pij XII. v zasebni avdienci leta 1945 takoj po vojni, ko je govoril o Cerkvi, nacizmu in Judih, tudi zaupal, da je med vojno dal tajno naročilo katoliškemu kleru, naj Jude sprejema in jih vzame v varstvo. Ko je zgoraj imenovani Pinchas E. Lapide, tedaj izraelski konzul v Milanu, bil sprejet pri patriarhu Roncalliju v Benetkah (kasnejšemu papežu Janezu XXIII. - op.), da se mu je v imenu svoje vlade zahvalil za vse, kar je storil za Jude, ko je bil papežev delegat v Carigradu, ga je patriarh večkrat prekinil in izrečno poudaril, da je vsakikrat delal točno po navodilu papeža Pija XII.

Pri delu za reševanje Judov je Rim bil povezan tudi z jugoslovanskimi škofi in z njihovimi duhovniki. Dr. Franc Blatnik piše: "Sam sem med vojsko nemajhnemu številu hrvaških Judov posredoval zvezo z Vatikanom, da so si tako rešili življenje. Ko sem nosil pomoč slovenskim pregnancem v Srbijo, sem se spomoma ustavljal tudi med našimi ljudmi na Hrvaškem, zlasti med pregnano duhovščino. Ker sem skoro vsak mesec potoval v Rim, sta me zagrebški nadškof Stepinac in papežev odposlanec pri hrvaških škofih, opat Marcone, prosila, naj bi v Vatikanu poizvedel, če imajo možnost spraviti nekaj Judov s Hrvaškega v inozemstvo. Obrnil sem se na msgr. Montinija, sedanjega sv. očeta (dr. Blatnik je dal to izjavo leta 1964, ko je vladal Montini kot papež Pavel VI. - op.), ki me je napotil h generalnemu ekonomu očetov palotincev, patru Webbru. Ta mi je dejal, naj jih pripeljem v Italijo in po možnosti pustim kje v Gornji Italiji, ker je bil Rim že prenapolnjen z Judi. Dal mi je nekaj naslovov raznih samostanov, kamor jih bodo sprejeli, dokler jim ne priskrbi potnih listov. Lepo število se jih je tako rešilo. Vsega ti gospodje gotovo niso delali na svojo roko, marveč po papeževem naročilu in z njegovim denarjem."

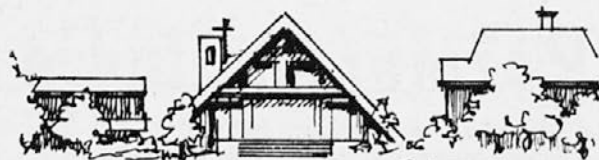
Misli, Junij 1986

Dokazano je, da je pri reševanju Judov sodeloval tudi škof Rožman. Pri tem delu mu je bil v pomoč kanonik dr. Janez Kraljič. Imena drugih, ki so bili s tem Rožmanovim delom povezani, niso znana. Po podatkih dr. Kraljiča se je skozi Ljubljano prebilo na varno 240.000 Judov. V Turčiji je apostolski delegat Angelo Roncalli (že zgoraj omenjeni kasnejši papež Janez XXIII. - op.) vodil zbiranje in odpošiljanje Judov v Rim. Vsi ti so skoraj gotovo šli skozi Ljubljano. Saj so v vojaških krogih znana "ljubljska vrata", skozi katera gre pot z vzhoda na zapad. Kolikim od teh je škof Rožman pomagal, da so prišli v Italijo, o tem nimamo podatkov. Njegovi najbližji sodelavci v tistem času menijo, da Rožmanova akcija za rešitev Judov ni bila množična, ampak da gre le za posamezne osebe. Toda zdi se, da njihovo število vendarle ni tako majhno. Dr. Miha Krek je na spominski proslavi za pokojnim škofom Rožmanom, 29. novembra 1959 v dvorani Slovenskega narodnega doma v Clevelandu dal rajnemu nadpastirju tole odlično spričevalo:

"Ko je njegova škofija bila raztrgana in okupacijska področja sovražnih armad, ko so nacisti izgnali dobesedno vse njegove duhovnike, ko so fašisti in nacisti nasilno preseljevali na tisoče družin in posameznih vernikov v sovražnikova koncentracijska taborišča in jih gnali v smrt, ko je noro sovraštvo zažigalo in uničevalo na stotine naših vasi, ko so dan za dnem in teden za tednom padali talci v smrt, komunisti pa pobijali od kraja vse, vse, kar so jih dosegli takih, ki so ostali Cerkvi in samim sebi zvesti, je škof bil največji Samaritan med nami. Organiziral je pomoč pregnanim brezdomcem. Dal je svoje vse, kar je imel. Odprl je vse blagajne, ki je z njimi smel razpolagati - za reševanje življenja. Tu ni ločil tujca od brata. Sredi vojne so mi v Londonu prihajala zahvalna pisma judovskih in drugih narodnostnih skupin ljudi, ki so povedali, da so bili rešeni po Rožmanovi dobroti."

Tako je predsednik Slovenskega narodnega odbora s kratkimi besedami orisal ogromno karitativno delo škofa Rožmana v času druge svetovne vojne, ki ni zajelo samo njegove škofije, ampak velik del slovenskega naroda, pa so ga vrh tega bili deležni še člani drugih narodnostnih skupin.

Tudi to veliko delo usmiljenja, ki ga je škof Rožman storil za pregnane Jude, nam potrjujejo dokumenti Svetega sedeža.

Sv. CIRIL in METOD

Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,

SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Telefon: (03) 861 8118 in (03) 861 7787

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
Slošek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101
Telefon: (03) 861 9874

+ Bliža se prva nedelja v juliju, letos 6. julija, in z njo naše vsakoletno proslavljanje cerkvenih zavetnikov sv. Cirila in Metoda. V nekaj dneh bom odposlal – kakor že ves čas od otvoritve naše cerkve – na vse naše znane naslove pismo z darilno kuvertico za vzdrževanje slovenskega verskega in kulturnega središča v Kew. Trikrat na leto – za veliko noč, prošenje in božič – pokažejo viktorijski rojaki darežljivost do svoje cerkve in hvaležen sem jim za razumevanje ter odprto roko.

Letos ne bomo imeli v svoji sredi nadpastirja kot lani, za srebrni jubilej našega središča, slovesno bo pa vseeno, saj bodo med nami tudi ostali slovenski patri. Imeli bomo drugi letošnji sestanek (prvi je bil v Adelaidei, tretji bo v Sydneyu), v cerkvi pa za vernike v okviru parnika tridnevno duhovno obnovo, z drugim govornikom vsaki dan. Večerna maša z govorom bo v petek in soboto (4. in 5. julija) zvečer ob pol osmih, zaključek tridnevnice pa v nedeljo 6. julija pri slovesni maši ob desetih. Prihranite si ta dva večera in nedeljsko dopoldne za gotovo udeležbo. Po nedeljski maši bo v dvorani seveda naše tradicionalno srečanje, za katerega spet naprošam gospodinje, da obložijo mize za vse. Bog jim povrni že zdaj, vsem pa ključem: Na veselo svidenje v Kew!

+ Za udeležbo letošnjega Mladinskega koncerta v Canberri smo najeli avtobus. Kdor se ga želi poslužiti, naj se čim prej prijavi! Prenočišče pa si morate oskrbeti sami pri znancih, ali pa v Motelu oz. Caravan Parku (Glej o tem več na strani 157 te številke!)

+ WALKATHONU na tretjo septembrsko nedeljo bomo tudi letos ostali zvesti. Nabiralne pole so že na razpolago v našem središču. Čim več požrtvovalnih hodačev in sponzorjev bo, več bomo nabrali za naš bodoči Dom počitka!

+ Da, naš Dom počitka! Že vrsto let zbiramo zanj in lep kos že izplačane zemlje ob cerkvi čaka, da na

njem uresničimo načrt prijetnega doma za onemogle rojake. Prejšnja vlada me je naravnost silila, naj vendar že začnemo, a kaj, ko takrat še nismo imeli dovolj denarja. Sedanje oblasti pa so spremenile vse pogoje glede takih domov in očitno institucijam niso naklonjene. Odločitev so dale v roke posebni deželno - zvezni komisiji. Lani sem moral vložiti novo prošnjo in pred božičem še enkrat utemeljil naše potrebe, dne 27. maja pa sem dobil uradni odgovor, da je naša prošnja zavrnjena. Za vzrok so navedli, da smo mala skupina in ni gotovo, koliko oseb bi bilo potrebnih našega Doma. Celo to so dodali, da bi verjetno naša zadeva ne dobila dovolj pomoči rojakov, ker so organizirani že v treh klubih na treh koncih Melbournea.

Kakšen nesmisel! Namesto da bi ob treh slovenskih klubih visoke vrednosti, ki so zrastle ob prostovoljnem delu, pa ob našem verskem središču ter dosedanjih žrtvah za Dom počitka, nakupu zemljišča in nabrani vsoti skoraj pol milijona dolarjev spoznali silo naše narodne skupine kljub majhnemu številu, dobimo poleno pod noge . . . Človek se sprašuje, če ni vzrok kje drugje. Seveda prav v teh dneh pripravljamo pritožbo na zvezno ministrstvo in tudi naša društva so napisala pismo, kako neosnovan je izgovor komisije na slovenske klube.

Osebo ne dvomim, da bomo končno uspeli. (Če pritožba na zvezno ministrstvo ne bo zalegla, nam ostane še Razzodiščna komisija kot zadnja stopnja.) Tudi naši enaka prošnja tako močne karitativne ustanove kot je Vincencijeva konferenca, je bila najprej zavrnjena, danes pa njihov Nursing Home v Box Hillu že stoji in lepo deluje. Tako hitro ne bomo vrgli puške v koruzo! Pa dodajmo svojim darovom še malo več molitve, ki bo doprinesla svoje za naš končni uspeh!

+ Štiri krste naj omenim v naši cerkvi. – Dne 19. aprila je bil krščen Michael David. Veselo sta pozdravila svojega prvorojenca Gary Sydney McBean in Irena r. Lončar, Diamond Creek. – Dne 27. aprila pa je krstila družina Jožefa dr. Smolicha in Venny Marije r. Burlovič. Nicole Lauren so prinesli v Kew iz Ivanhoe. – Daniel John pa bodo klical fantka, ki je kot prvorojenec osrečil mlada zakonca: John Brandon Wight in Magda r. Tomšič sta ga prinesla 14. junija k našemu krstnemu kamnu iz East Doncastra. – Včeraj (15. junija in prav zadnji hip za objavo!) pa je krstna voda oblila Jožefa Antona, ki je novi prirastek družine Borisa Vidmajerja in Ivanke r. Habjanič, Deer Park.

Vsem družinam čestitke ob sprejemu novih članov in prošnjo za božji blagoslov!

+ Dve poroki pri Sv. Cirilu in Metodu moram omeniti: Dne 3. maja sta začela skupno življenjsko pot Vinko Škraba in Margaret Irena Francič. Vinko je doma

v Kew (krščen v Clifton Hillu), Margareta pa je iz Glen Waverley, a krščena v naši kapeli predno smo dokončali cerkev. Oba sta bila več let med našimi mladinci, kjer sta se najbrž tudi našla. — Drugi par pa je stopil pred naš oltar 24. maja: **Danilo Krčmar** je podal roko svoji izbranki **Leanne Carroll**, ki je avstralskega rodu, rojena in krščena v Warnamboolu. Ženin je bil rojen v Celju in krščen v Polzeli ter je prišel v Avstralijo z družino še kot otrok.

Obema paroma čestitke! In naj ju vse življenje spremlja božji blagoslov!

+ Novih pokojnih pa je tokrat med nami vse preveč:

Nedavno sem zvedel, da je okrog velike noči umrl v Geelongu in bil tam pokopan **JOŽEF MIKŠA**, žal pa še nimam točnejših podatkov. Družini sem pred leti pomagal iz Bonegille in kmalu potem tudi poročil hčerko Gertrudo. Če se prav spomnim, so bili doma iz Štajerske.

V Alfred Hospitalu je 24. maja končal svojo zemsko pot **STANISLAV ŠEŠERKO**. Rojen je bil nekje pri Mariboru in je dopolnil 73 let. Doma zapušča sina in hčerko, tu pa je živel v St. Kildi. Žal več podatkov o njem za enkrat nimam, ker se s Slovenci ni dosti družil. Po pogrebni maši v Marijini cerkvi v East St. Kilda je bil pogreb na keilorsko pokopališče.

Dne 3. junija je Woodendu, kjer je živel s svojo ženo in dvema otrokoma (eden ima štiri leta, drugi dva in pol), umrl **IVAN FAGANEL**. Rojen je bil v Seymourju v Viktoriji 22. aprila 1953, nato se je družina preselila v St. Albans, kjer starši žive še zdaj. Komaj triintriidesetletnega je pobrala zahrbtna bolezen. Pogreb je bil v petek 6. junija v Ballaratu, kjer je bilo pokojnikovo truplo upepeljeno.

FRANK TONY ŽELKO je živel s svojo mamo in sestro v St. Albansu, umrl pa je nepričakovano 5. junija v West Footscray Hospitalu. Fant je bil rojen 12. januarja 1960 v Whyalli, S. A. in spominjam se, da sem Želkovo družino prvič srečal že tam ali pa v Port Lincolnu. Pozneje so se preselili v Viktorijo in sem pred kakimi desetimi leti pokopal očeta. Pokojni Franc je bil, daši še mlad, že delj časa pod zdravniškim skrbstvom. Vzrok njegove smrti še ni popolnoma pojasnjen. Zaradi državnega praznika je bil pogreb šele v sredo 11. junija, po maši zadušnici v cerkvi Srca Jezusovega v St. Albansu, na keilorsko pokopališče.

V naši cerkvi je bila isto sredo 11. junija, maša zadušnica za pokojno **JELO JAKSIČ**, ki je umrla 5. junija v starosti 61 let v Caritas Christi Hospicu za umirajoče v Kew. Po rodu Hrvatice, je rada prihajala v našo cerkev. Prišla je na obisk k sinu Ivanu, ki je živel svoj čas v Baragovem domu. Bolezen ji je preprečila

odhod domov. Zdaj ji je sin izpolnil željo ter je bilo Jelino truplo po maši zadušnici prepeljano z letalom v domovino, da bo pokopano v domači zemlji. Pokojnica je bila globoko verna žena in je v svoji težki bolezni veliko premolila in prejemale zakramente.

Tri tedne se je mučil v bolnišnici v Box Hillu med nami zelo znani **KRNELOV** oče, ko je zadet od kapi izgubil pokretnost in govor. V bolnišnici je v krogu svojih domačih in ob torti s svečkami obhajal svojo 83 - letnico — rojen je bil 5. junija 1903 v Št. Petru na Krasu (zdaj Pivka). Žal se mu je tri dni kasneje zdravstveno stanje poslabšalo in je 8. junija zaključil svoje tuzemsko življenje, z zakramenti pripravljen na odhod v večnost. Pokojnik se je poročil v svojem rojstnem kraju z Ivano Trebec in imela sta pet otrok, od katerih je najstarejši sin doma že pokojni, ostali štirje (dva sinova in dve hčerki) pa so tu v Avstraliji in že vsi s svojimi družinami. V maju je minilo 21 let, kar je pokojni **FRANC** z ženo prispel na peto celino. Tu se je zaposlil kot čistilec in je delal ponoči, dokler sta starost in bolezen to dopuščali. Zelo rad je imel družbo, zato je rad zahajal na elthamski griček ter se kljub svojim starostnim težavam pridružil balinarjem.

Molitve pri krsti v sredo 11. junija zvečer, kakor tu tu pogrebna maša naslednji dan je pokazala, koliko znanec je imel pokojni oče. Tudi k pogrebu na keilorsko pokopališče se je zbralo veliko rojakov.

Kot zadnje pa naj omenim še **ANICO DROFENIK** iz St. Albans, ki je nenadoma umrla v St. George's Hospitalu v Kew. Operacija kile je dobro izpadla, a par dni kasneje, ko je že hodila, se je zgrudila mrtva. Teden preje je bila še pri slovenski maši in obhajilu, ki je bilo njena popotnica v večnost. Pokojna Anica je bila rojena 30. maja 1947 v Srbiji, a slovenskih staršev Martina Petriča in Jožefine r. Brunšek. Leta 1967 se je v Celju v odsotnosti ženina ("by proxy") poročila z Janezom Drogenikom in naslednje leto prišla k njemu v Avstralijo, kjer sta se cerkveno poročila v kapeli Baragovega doma. Poleg moža zapušča tudi hčerki Majdo in Lily.

Molili ob krsti bomo za pokojnico v torek 17. junija zvečer v slovenski cerkvi, naslednji dan po maši zadušnici v cerkvi Srca Jezusovega v St. Albansu pa bo sledil pogreb na keilorsko pokopališče.

Vse naše pokojne priporočam v molitev, vsem žalujočim pa poklonimo iskrena čustva sožalja!

ljani, v 102 letu starosti. Pokojnik je koroški narodni pesmi posvetil vse svoje življenje. Že s petimi leti je šel v šolo k svojemu očetu, ki je bil učitelj in priznani organist, glasbeni dar pa je podedoval tudi po svoji materi, ki je bila odlična cerkvena pevka. Študiral je na celovškem učiteljskišču, kasneje mnogo potoval, od leta 1938 pa živel v Ljubljani in do upokojitve leta 1946 učiteljeval.

Mnoge njegove pesmi, ki jih je zbiral po Koroškem domala 95 let, so se ohranile do danes. Del jih je zbranih v treh zvezkih Koroških slovenskih narodnih pesmi. Poznane so tudi njegove priredbe skladb in vse so obdržale izvorni narodni značaj. V tem je lep dokaz, da je Švikaršičevo uho slišalo le tisto, kar je bilo zares pristno.

TURISTIČNO - OLEPŠEVALNO društvo Verzej šteje že okrog 300 članov iz šestih vasi. Letos je že dvajsetič pripravilo osrednjo turistično prireditev. Posvečena je narcisam, ki v majskih dneh krasijo travnike ob Muri. Verzejci so pred dvajsetimi leti pričeli svoj praznik pod orehom pred gostilno Bobnjar, v teku let pa se je njihov praznik narcis prerastel v manifestacijo, ki poteka kar ves mesec. S tem pa ni rečeno, da člani društva skozi leto drže roke križem, saj pridno skrbijo za urejanje okolice hiš, parkov in zelenic – skratka za prijetni videz naselja. Tudi jim ni vseeno, kakšna je izobrazba krajanov. V smislu sedaj veljavnega reka "Turizem smo ljudje!" so prvih napotkov deležni že verzejski osnovnošolci.

SPOMLADANSKO ZASEDANJE Jugoslovanske škofovske konference v Zagrebu, katerega so se sedva udeležili tudi slovenski škofje, je v svojem tajniškem poročilu za javnost izrazilo globoko zaskrbljenost "ob številnih zapisih v družbenem tisku kakor tudi o knjigah, ki v nasprotju z zgodovinsko resnico napadajo in žalijo predstavnike Cerkev in s tem tudi Cerkev samo". Podčrtalo je, da "takšni napadi ne koristijo dobrim odnosom in škodujejo mirnemu sožitju občanov". Škofje so izrazili željo, "da bi bila spoštovana ustavna zagotovitev verske svobode in resnične enakopravnosti vseh občanov, ne pa da bi jih ogrozili".

GENERAL RUDOLF MAISTER, vodja borcev za našo severno mejo in osvoboditev Štajerske po prvi svetovni vojni, naj bi dobil spomenik v Mariboru. Ta zahteva je vedno glasnejša in je zadnji čas dobila tudi v slovenskem tisku močnejšo zaslonbo. A nekateri krogi imajo svoje pomisleke, zaradi katerih zadeva kar ne pride do uresničenja, četudi bi Maister to čast vsekakor zaslužil. Mož nam je rešil Maribor in dober kos slovenskega ozemlja s praktičnim posegom na svoje, ko voditelji za mizo niso znali najti hitro od-

SPOMINU PRIMOŽA TRUBARJA ob 400-letnici njegove smrti so se oddolžili tudi slovenski teološki profesorji. V maju je ljubljanska Teološka fakulteta skupno z Inštitutom za zgodovino Cerkev pripravila dvodnevni znanstveni simpozij, ki ga je vodil in imenitno izpeljal dr. France Martin Dolinar. Udeležilo se ga je okrog 200 izobražencev. V nasprotju z nekritičnimi če ne celo tendenčnimi članki, ki so doslej izšli v "Trubarjevem letu", je sedmerica uglednih znanstvenikov (med njimi so trije napisali doktorske disertacije o Trubarju, drugi pa daljše članke in študije) skušala z vso znanstveno resnobo odgovoriti na vrsto vprašanj v zvezi z reformacijo na Slovenskem in z njo povezanimi začetki slovenske knjige, katere oče je bil Trubar.

Mnogi članki ob letošnjem jubileju so pri Trubarju enostavno odpisali duhovnika, teologa in zavzetega pastoralnega delavca. Zato je prav, da so prireditelji za moto simpozija izbrali Trubarjevo željo govoriti in pisati "o najpotrebnejših in najbolj tolažilnih naukah naše prave krščanske vere, katerih znanje je vsakemu razumnemu človeku najprej potrebno za njegovo dušno blaginjo in najvišjo tolažbo".

Na simpoziju je nastopil tudi ljubljanski gledališki igralec Dare Ulaga in dovršeno recitiral Trubarjeva besedila v blagoglasnem narečju velikolaške okolice, v katerem je Trubar govoril in pridigal.

LANI ENKRAT smo poročali o stoletniku **Zdravku Švikaršiču**, glasbenem pedagogu in narodopisnem raziskovalcu, ki je s svojim bogatim in plodnim delom postal sinonim za slovenske koroške narodne pesmi.

Zdaj moramo poročati, da je 17. maja umrl v Ljub-

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA
NOMINEES & SONS P/L.
ALDO and JOE

545 SYDNEY RD., BRUNSWICK 3056
Cnr. HOPE ST., & SYDNEY ROAD,
Tel. 387 5131
Po urah:
470 4046
470 4095

Vsa
dela so
pod garancijo!

ločitev. Zdaj je vsaj nekaj takratnih njegovih borcev še živih. Če bodo s spomenikom čakali še nekaj let, žal ne bo nobenega več, da bi položil venec Maistru v spomin.

V **NABREŽINI** so ob dvatisočletnici tamkajšnjih kamnolomov imeli zanimivo razstavo, ki je pokazala preteklost in sedanost kamnolomov ter spodbudila ponovni razcvet kamnarskega sektorja. Razstava je bila razdeljena na štiri razstavne prostore: fotografije in dokumenti; proizvodnja in klasificirana predstavitev podjetij, ki delujejo v devinsko-nabrežinski občini; razstava starega orodja, izdelava ornamentov in miniatur, portalov in vodnjakov, itd.; slike na temo kamnolomov – delo domačih umetnikov.

Razstavo si je ogledalo veliko število domačinov in tudi tujih obiskovalcev.

TUDI LJUBLJANA je dobila izseljenskega duhovnika. Ker je v ljubljanski nadškofiji veliko katoličanov hrvatske narodnosti, je vodstvo nadškofije prošlo za hrvatskega duhovnika, ki se bo zanje posebej zavzel. Obiskoval in maševal bo zanje tudi po drugih krajih izven Ljubljane, saj je Hrvatov precej v Kranju in na Jesenicah. Novi duhovnik je frančiškanski pater Marko Prpa, član redovne province sv. Odršenika v Splitu. Dobil je od nadškofije vsa potrebna pooblastila, matične knjige pa bo opravljal v župnijah, kjer bo krščeval, poročal ali pokopaval.

SLOVENSKI KMETJE tudi letos pri poslovanju nimajo roznato. Dne 7. maja je bila seja izvršnega odbora splošnega združenja kmetijstva, živilske industrije in prehrane. Ugotovljeno je bilo, da praktično ni bilo nič storjenega za uresničitev sklepov na seji lanskega leta. Takrat so kmetijski politiki opozarjali, da bo slovensko kmetijstvo zašlo v hude težave, če ne bo prišlo kmalu do pozitivnih sprememb pri obrestih, v politiki cen in pri kreditnih pogojih. Do sprememb v prid kmetijstva seveda ni prišlo in tako so imeli združeni kmetijci lani za 132 odstotkov več izgub kot leto poprej. Kmetijska podjetja so lani ustvarila le 1,3 odstotka celotnega gospodarstva, pri čemer je dohodek na kmetijskega delavca za 15 odstotkov zastajal za povprečjem celotnega gospodarstva, osebni

Priporočljivo je, da imate rojstne-krste, poročne liste in dokumente o šolanju ter svoji strokovni izobrazbi uradno prevedene v angleščino.

SAVO TORY J.P.

TRANSLATOR, MEMBER F.I.T.

25/14 Kidman St., COOGEE, N. S. W. 2034

Tel.: (02) 66 57781

je uradno priznan tolmač in prevajalec
s 40-letno prakso.

Poslužite se njegove usluge po zmerni ceni!

dohodek pa za 8 odstotkov. Na seji so tudi povedali, da le pet podjetij s področja kmetijstva izpolnjuje pogoje za opravljanje izvoza in uvoza.

REVIJA "TELEKS" je 24. aprila objavila tudi to, da je v raziskavah "Slovensko javno mnenje" na vprašanje Ali je politika, za katero se zavzema Zveza komunistov pri nas, povsem skladna z interesi večine ljudi? leta 1978 odgovorilo pritrdilno 43,9 odstotka vprašanih, leta 1980 49,3 odstotka, 1981/82 22,9 odstotka, 1983 komaj 19,2 odstotka in pred dvema letoma 22,4 odstotka anketiranih.

PRED 140 LETI, dne 2. junija 1846, je prispel v Maribor in Celje prvi vlak po takratni progji, ki so jo zgradili iz Dunaja do Celja, kasneje pa dalje do Trsta. Ob letošnji obletnici je bila na mariborski železniški postaji posebna slovesnost, ki so se je udeležili predstavniki železnic tudi iz Avstrije. Dva vlaka sta prispela na istem tiru vsak s svoje strani: eden iz Graza v Avstriji, drugi iz Ljubljane. Graški je bil sestavljen iz vagonov, zgrajenih med letom 1894 in 1936, ljubljanski pa je bil najnovejši aluminijasti Diesel - vlak, izdelan v mariborski tovarni železniških vozov.

ŠKODA, ki jo je utrpelo slovensko kmetijstvo po jedrski katastrofi v Černobilu zaradi sevanja, cenijo na okoli dve milijardi dinarjev. Povedano pa je tudi, da škode v celoti še niso mogli ugotoviti. Sevanje bi morali obravnavati kot nacionalno katastrofo, kmetijstvu, ki je že tako v težavah, pa škodo tudi nadomestiti – tako so modrovali, kaj bo odločil republiški izvršni svet, bomo pa šele videli.

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

Veličastna kongresna procesija z Najsvetejšim po ljubljanskih ulicah.

V VELIKEM mehiškem preganjanju katoličanov stopijo 7. avgusta 1928 v Leonu v društveno dvorano, kjer je bilo zbranih 30 katoliških delavcev, oboroženi vojaki. Vprašajo po predsedniku Valentinu Alvarezu. Odpeljejo ga v vojašnico, kjer se začne zasliševanje. "Vi ste eden voditeljev skupine, ki vzklika 'Živel Kristus Kralj!'" – "Da, jaz sem, kajti Kristus je zares Kralj." Odvedo ga v ječo. Po treh dneh za zopet pokličejo. "Živel Kristus Kralj," se Alvarez poslovi od tovarišev. "Bodite trdni v veri!" Kmalu zadone z dvo-rišča strelji. Umrl je mučenec za Kristusa.

Prijatelji! Ali je Kristus res kralj, za katerega je treba dati tudi življenje? V najresnejšem trenutku ga je vprašal Pilat, če je res kralj. In Kristus, Sin živega Boga, je to potrdil. Torej je Kralj in mi smo Njegovi služabniki. Dodal pa je: "Moje kraljestvo ni od tega sveta." Zato velja za vse, ki hočejo njemu služiti, ki se hočejo boriti pod njegovo zastavo: "Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice." (Mt 6, 33).

Možje, bratje, vprašajmo se danes, kje je naše srce, kje je naše mišljenje? Ali je le na tem svetu, ali v kraljestvu Kristusovem, ki ni od tega sveta? Vsak dan molimo "Pridi k nam tvoje kraljestvo", torej kralje-

OB 50-LETNICI

in letošnjem "EVHARISTIČNEM LETU" bomo obnovljali spomine na junij 1935 v Ljubljani. Naj nam pomagajo utrditi našo vero in zvestobo Bogu!

stvo, ki ni od tega sveta, in vendar nas vidni svet vabi in mami, da dostikrat ne dvignemo dovolj svojega pogleda kvišku. Posebno pa se še vam, možje iz vrst delovnega ljudstva, kjer imajo vaše roke in vaše misli opraviti toliko s tvarnim svetom, stavi sto ovir na pot. Vaša pridnost in spretnost oblikuje zemeljske tvarine in jim daje novo vrednost. Kako lahko se zapletejo misli v samo tvarino. Enoličnost tovarne, zatočnost delavnice, temačnost rudnika le prerada zakrije pogled v mogočnost božjega stvarstva in zavre duha, da se ne dviga kvišku. Teža življenja in dela tlači k tlom. Pa pridejo še preroki materializma, da zastrupijo ozračje. Saj nihče dobesedno ne vzame besed Heineja, ki zasmehuje nesmrtnost in pravi: "Mi hočemo narediti nebesa že na zemlji" – saj vemo, da na zemlji nebes ni, ker ni nikake stalnosti – toda le prerada ob takih neprestano se ponavljajočih besedah vstaja želja po svobodnem uživanju in izživljanju v človeškem srcu, po zemeljskem raju. Pred dušo vstaja vsa beda, ki jo izraža beseda proletarec: nestalnost, brezposelnost, odvisnost, podobna tolikokrat stari poganski sužnosti kljub vsemu proslavljanju boginje svobode, temen pogled na starost, na nepreskrbljene otroke, na dom, ki ni dom z ljubkostjo družinskega življenja, ampak le borno bivališče od danes do jutri. Od daleč pa se blešči bogastvo, čeprav tolikokrat navidezno; razkošje, četudi v nesrečo razsipnežev; uživanje visoke – oh, le po imenu visoke – družbe . . . Kaj čuda, da premnoge vse to moti, zavaja, zastruplja, da jim jemlje jasen pogled na kvišku.

V to razpoloženje zakliče marksizem, da je rešitev delavstva v tem, da zlomi z nasiljem okove kapitali-

Božja beseda

Takrat je Jezus rekel svojim učencem: "Če hoče kdo priti za menoj, naj se sam sebi odpove in vzame svoj križ ter hodi za menoj! Zakaj, kdor hoče svoje življenje rešiti, ga bo izgubil. Kdor pa svoje življenje zaradi mene izgubi, ga bo našel. Kaj namreč človeku pomaga, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi? Ali kaj bo človek dal v zameno za svojo dušo? Prišel bo namreč Sin človekov v veličastvu svojega Očeta s svojimi angeli in takrat bo vsakemu povrnil po njegovih delih."

Mt 16, 24 – 27

zma in da si napravi raj na zemlji. To boža ušesa. Pre-roki marksizma imajo lahko delo. Ker je treba iti z nasiljem preko božjih postav, jim je Bog napoti; ker Cerkev oznanja Kristusovo besedo: "Kaj bo namreč človeku pomagalo, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi" (Mk 8, 36), preklinjajo Cerkev kot sovražnico delavstva. Lažni preroki so pripravili vse, da najde odmev Heinejeva popevka: "Nebo pa prepustimo kar angelom in vrabcem . . ."

Kaj naj sploh pričakujemo od kraljestva tega sveta, od materialističnega mišljenja, ki noče poznati Boga in neumrjoče duše? Kdor ne pozna Boga Stvarnika, kako naj pozna v človeku brata? Če ne prizna neumrjoče duše, kako naj prizna vrednost človeškega dostojanstva? Naša materialistična in brezbožna doba je sama sebi pisala sodbo. Na pesem o vrednosti materialnih dobrin in napredka brez duše odpeva brezposelnost. Na klic po nebrzdani svobodi kliče odgovor diktature. Nauku o komunizmu brez Boga sledi bela smrt, prosvetljenosti brez Kristusove luči resnice in pravice vojska in novo suženjstvo. To so posledica materializma. "Po njih sadovih jih boste spoznali. Mar hero grozdje s trnja ali smokve z osata?" (Mt 7)

Če je osnovna zapoved krščanstva zapoved ljubezni do bližnjega, potem mora prav kongres sv. Rešnjega Telesa, spomina božje ljubezni do nas, poglobiti v naših srcih ljubezen oo vseh. Ljubiti moramo zlasti tiste, s katerimi živimo skupno vsakdanje življenje, svoje tovariše po delavnicah. Prazno je vsako govorenje o stanovih, če ne bo teh stanov vezala vez ljubezni, prazno vsako delo za napredek stanov, če ne bo požrtvovalnosti, ki raste iz ljubezni. Naj ne prihaja nihče s praznim očitkom, da so katoličani proti delavskim organizacijam, prti delavskim naporom za skupne uspehe stanu. Nasprotno: Krščanska zapoved ljubezni ukazuje, da delamo drug za drugega.

Pa še ene ljubezni ne pozabimo, ljubezni do dela! Človeku od tega sveta je delo le nadloga in kvečjemu vir sredstev za izživljanje na tem svetu. Krščanskemu človeku pa je delo nekaj naravnega, delo smatra za svojo dolžnost. Obenem pa je pridno delo predpogoj notranjega zadovoljstva.

Res je delo združeno s trpljenjem, saj je po nauku

naše vere posledica izvirnega greha. Bog naloži enemu več križev, drugemu manj, nihče pa ni brez trpljenja. Da pa ne bi kdo omagoval pod naloženim bremenom, si je naš vzor, Zveličar sam, naložil najtežji križ. To kraljevsko znamenje nam Cerkev neprestano stavi pred oči, spremlja nas od rojstva do smrti. Križu nihče ne ubeži, in vsa modrost kristjanova je v tem, da ga zna prav nositi za Kristusom. Če je tedaj v naših srcih pravo navdušenje za Kristusa Kralja, mora biti tudi zavest, da moramo za zastavo njegovega kraljestva, ki je križ, da moramo z njim trpeti.

Pa bo stopil pred vas nasprotnik in vam vrgel prav ob misli na ljubezen do dela in trpljenja v obraz znano udarnico: "Vera je opij, ki omamlja množice, da voljno trpe!" Lahko bi mu odvrnili, da nima od trpljenja nič več, če ga nosi s črnim gnevom v duši, če stiska v onemoglem sovraštvu svoje pesti kot ubupanec. Toda jedro našega odgovora je v tem: Mi izpovedujemo vero v križanega Boga, vero v božjo ljubezen in pravico. Zato gremo po stopinjah Križanega in ga samo prosimo moči, da bi svoj križ moško nosili. Postavili smo po Sloveniji mnoge evharistične križe. Naj pričajo vsemu svetu, da smo Njegovi, ki je rekel: "Ma svetu boste imeli stisko, ali zaupajte, jaz sem svet premagal!"

Duha kraljestva božjega zanesimo tedaj v tovarno, v rudnik, v delavnico, na polje in v gozd! Povsod imamo brate, ki potrebujejo ljubezni. Zanesimo duha kraljestva Kristusovega v družino! Naj raste in se razvija po naukih Kristusovih in njegove Cerkve. Zanesimo tega duha v vso človeško družbo, da stremo mišljenje, da je vse le ta svet, in da prekvasimo družbo z mislijo, da je prvo duša in Bog. Vsak more in mora storiti veliko v svojem krogu. Nihče ni tako majhen, da bi ne mogel pomagati graditi nove družbe v duhu Kristusovem.

Predvsem pa sami sebe izdelajmo v popolne kristjane. Ta kongres nam pove, kje najdemo moči za to. Kristus v tabernaklju, Kristus pri obhajilni mizi, to je naša neizmerna moč. Ne zamudimo tega časa obiskanja: "Glejte, zdaj je čas milosti, glejte, zdaj je čas rešitve!" (2 Kor 6, 2).

V naših ušesih naj doni in vse življenje Zveličarjeva beseda iz Betanije: "Le eno je potrebno" (Lk 10, 42). Le eno je tisto veliko potrebno tudi v delavskih vrstah. Tudi tu mora imeti Kristus Kralj prvo mesto. Potem se ne bomo strašili, tudi če treba dati življenje ob klicu: "Živel Kristus Kralj!"

To je izvleček iz govora na kongresnem zborovanju mož delavskega stanu v dvorani Mestnega doma. Imel ga je duhovnik Janez Sladič, drugi govornik pa je bil trboveljski rudar Miloš Renko.

Kdo je mislil, da kongresni govori pripravljajo moče na krvavo stalinistično revolucijo, ki je zajela Slovenijo že po nekaj letih in od mnogih za ceno mučeništva terjala izpoved vere. Tudi pri nas so umirali mučenci z vzklikom: Živel Kristus Kralj!

Sr. RAFAEL

*Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Ciril Božič, O. F. M.,
St. Raphael's Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)
Telefon: (02) 637 7147*

*Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N. S. W., 2160
Telefon: (02) 682 5478*

ČEŠČENJE svetega Rešnjega telesa navadno opravljamo v svetiščih, med štirimi stenami. Včasih, vsaj enkrat na leto, pa ponese Cerkev ta svoj največji zaklad ven, v naravo, na ulice. Da vera v evharistično skrivnost ne oslabi, jo je treba od časa do časa poziviti, tudi s slovesnimi obhodi.

Za letošnji praznik svetega Rešnjega telesa in krvi, na prvo junijsko nedeljo, nam je Bog naklonil s soncem nasmejan dan. Po sveti maši smo na oltarju izpostavili Najsvetejše in poslušali prvi evangelij. Po prošnjah in blagoslovu se je razvila procesija, med katero smo prepevali pesem Hvali svet Odrašenika; kadar pa ni bilo petja, so v zvoniku peli zvonovi. Drugi evangelij smo imeli na dvorišču. Lanski ter letošnji prvoobhajanci in še nekateri mlajši otroci so s ponosom posipali oltar s cvetjem. Procesija se je nadaljevala v cerkev, kjer je bil tretji evangelij, prošnje, blagoslov na vse štiri strani neba, zahvalna pesem in blagoslov.

V zahvalo vsem, ki so procesijo pripravljali, lahko zapišem, da je vse potekalo v najlepšem redu. Vsakdo je opravil svoje delo in obenem poznal celoto: vse je bilo usklajeno od zvonarjev v zvoniku, pevcev, otrok, ministrantov. Da pa se to doseže, je treba program že prej "oživiti" – to pa je ena izmed nalog naše novoustanovljene liturgične komisije.

PRED POL LETA je prišla na obisk k svojim sorodnikom v Sydney 21-letna študentka iz Slovenije. Svoje bivanje med nami je hotela uporabiti tudi za odkrivanje in poglobitev vere, saj razen krsta na skrivaj (tako, da oče ni nič vedel in še zdaj ne ve) ni prejela nobenega drugega zakramenta. V iskanju notranjega miru, kot sama pravi, sva se srečala in potem še večkrat srečavala, da bi ji vsaj malo približal vero. Pred časom je prejela zakrament sprave (sv. spoved) in ev-

haristije (prvo sveto obhajilo), v nedeljo, 8. junija, pa ji bom po posebnem dovoljenju našega škofa podelil med našo službo božjo zakrament svete birme. Duh božji deluje neslišno in nevidno, a očitno!

PRVI PETEK v juniju je bil praznik Srca Jezusovega in ves mesec je nekako posvečen Srcu Jezusovemu. Obenem pa je junij tudi mesec duhovniških posvečenj. Večina duhovnikov – vsaj slovenskih – je bila posvečena na praznik apostolov Petra in Pavla, ali pa v bližini tega datuma. Slovenija ima letos 16 novomašnikov (od tega so trije frančiškani: br. Jurij Dolenc, br. Anton Gorjup in br. Peter Jakopc). V teh dneh pa bodo slovenski škofje posvetili tudi 25 diakonov, ki bodo drugo leto prejeli mašniško posvečenje. Za stalnega diakona pa bo dne 15. junija letos v Rimu po vzhodnem obredu posvečen prof. Dušan Maurer, rojen 19. maja 1921 v Celju.

Tako nas petki v juniju in juliju – mesecu novih maš – še posebej vabijo k tihi adoraciji ob pol sedmih zvečer.

NEDELJA 15. JULIJA bo v Merrylandsu zaznamovana s srečanjem za starejše in obolele člane naše skupnosti. Ob pol desetih bo sveta maša, potem pa kosilo za starejše in bolne ter piknik za vse. Igrali bomo tudi tombolo – bingo! Za vse, ki nimajo svojega prevoza in vemo zanje, bomo poskrbeli prevoz od njihovega doma do cerkve in spet nazaj domov. V naši skupnosti je že nekaj ostarelih in bolnih – prav je, da jim vsaj od časa do časa izkažemo posebno pozornost in večjo ljubezen.

DNE 27. julija bomo imeli WALKATHON 86. Progo bomo po vsej verjetnosti nekoliko skrajšali in morda tudi spremenili, da bomo tako tisti dan tudi vsi nekaj imeli še od skupnega piknika. Pole za tiste, ki bodo hodili in si bodo poiskali dobrotnike za svoj trud, bodo v kratkem na razpolago.

OB GODU svete Ane, zavetnice mater, pripravlja tretja delovna skupina pod vodstvom Minke Dolenc večerjo in sicer v soboto, 19. julija, ob sedmih zvečer. Za dobro razpoloženje bo skrbel ansambel "Fantje treh dežel". Cena večerji je 15 dolarjev. Potrebne so rezervacije s plačilom do srede 16. julija.

IGRALSKA SKUPINA pod vodstvom Ivanke Pohlen pripravlja igro štiridejanko: "Prisega o polnoči". Resnični dogodki, ki jih uprizarja igra, so se dogajali natančno pred sto leti na Gorenjskem. Igrali jo bodo v soboto, 12. julija, ob sedmih zvečer v cerkveni dvorani v Merrylandsu. Vabljeni!

Službe božje – FIGTREE: 8. in 22. junija ter 13. in 27. julija, vedno ob petih popoldne. – NEWCASTLE ima slovensko službo božjo v nedeljo, 29. junija ob šestih zvečer. Po sveti maši bo čajanka v dvorani.

31. avgust pa je naslednji datum za službo božjo v Newcastleu. — CANBERRRA: 15. junija in 20. julija, vedno ob 10.30 dopoldne. — V SURFERS PARADISE in v BRISBANE bo slovenska služba božja v nedeljo, 10. avgusta. — Za povsod pa velja, da je pred sveto mašo prilika za sveto spoved.

DVEH STVARI v "Mislih" še nismo objavili: Project Compassion 1986 je zbral med nami vsoto 902 dolarja, nabirka za kritje stroškov papeževega obiska pa je znašala 240 dolarjev. Bog povrni vsem!

KRST — Michelle Natalie Helderman, Mt. River-view, N. S. W. Oče Rudi, mati Irene r. Černeck. Botra sta bila Bernadette in Michael Morin. — Merrylands, 1. junija 1986.

POROKE — Michael James Brannigan, Wahroonga, N. S. W., sin Jamesa in Mary r. McGuirk, rojen v Sydneyu, in Lolita Vida Matkovič iz Winston Hillsa, N. S. W., hčerka Pasko Tonija in Vide Stanislave r. Verzel, rojena v Sydneyu — poročila sta se med sveto mašo v Merrylandu 24. maja 1986. Priči sta bila Sean Michael Attinger in Julie Ann Lopez.

Livio Majcan, Lalor Park, N. S. W., sin Ivana ter Marije r. Bajok, rojen v Koprju, in Inez Krančič, Lalor Park, hčerka Jordana in Marije r. Modrusan, rojena v Camperdownu, N. S. W. — sta se poročila med sveto mašo v Merrylandu 25. maja 1986. Priči sta bila Robert Ružič in Dyonisa Ladouce.

Michael Raad, Auburn, N. S. W., sin Sarkisa in Vafe r. ?, rojen v Sydneyu, in Suzana Saule iz Padstow, N. S. W., hči Štefana in Silve r. Samsa, rojena v Sydneyu — sta se poročila med sveto mašo po maronitskem obredu v libanonski cerkvi v Harris Parku, N. S. W., 1. junija 1986. Navzoča sta bila tudi Suzannin župnik iz Padstow Fr. Larry Corridon ter p. Ciril iz Merrylandsa. Priči sta bila Milad in Lala Raad.

TAKO ODHAJAJO DOMOV . . . — Zadnje dneve svojega življenja je FRANC TERLIKAR preživel v Auburn District Hospital-u. Ko je začutil, da se mu bliža zadnja ura, je še sam poklical duhovnika in svojo ženo, čez štiri dni — 19. maja — pa je sklenil svojo življenjsko pot. Franc je bil rojen 2. maja 1915 v Burjani pri Kobaridu. Dne 5. junija 1948 se je v Gorici poročil z Ido Federuci. V Avstralijo je prišel z ladjo 25. aprila 1955, po trinajstih mesecih pa je za njim prišla še žena s sinovoma. Pavle zdaj živi v Vancouverju v Kanadi, Mario pa v Melbournu. Zvečer pred dnevom pogreba smo imeli ob pokojnikovi krsti molitve, pogrebno mašo pa sva opravila skupaj z župnikom iz Berale, prav tako sva skupaj — on v angleščini, jaz v slovenščini — opravila obred pokopa, 21. maja na li-vadnem pokopališču v Rookwoodu. Pokojni Franc zapuščča poleg žene in sinov še sestro Marijo poročeno Hrast v Argentini, brata Ludvika v Avstriji ter ne-

čaka Maria Terlikar v Auburnu (Sydney).

Dne 20. maja je umrl ALEKSANDER — SAŠO OREHOV. Rojen je bil 27. septembra 1933 v Ljubljani. V Avstralijo je prišel skupaj z bratom Mišom leta 1964. Oba samska, sta živela skupaj v Lidcombe, kjer je Sašo lepo skrbel za bolnega brata Miša. Pokojnik do zadnjega ni kazal kakih znakov bolezni: še na dan svoje smrti je odšel na delo, ni pa se dobro počutil ter se je vrnil domov, zapeljal avto v garažo in se zgrudil. Avtopsija je pokazala masivni srčni infarkt. Maša zadušnica za pokoj njegove duše je bila v ukrajinski cerkvi v Strathfieldu, pokopan pa je bil 23. maja na pokopališču v Rookwoodu. V domovini žalujejo za njim tri sestre in brat, ena sestra v Kanadi, brat Mišo in nečakinja Danica Petrič pa v Sydneyu.

Naši verni rajni naj po Gospodovem usmiljenju počivajo v miru!

NA KRAJŠEM delovnem obisku je bil med nami gospod Jože Anderlič, avtor knjige "Lepote slovenskih cerkva". Dne 26. maja je prispel, v nedeljo 1. junija pa je že odletel dalje. Prepisal bom nekaj stavkov iz ocene njegove knjige v Rodni grudi (jan. 1986, str. 37): "Pred nami je monografija o lepota, kakršne najdemo le redkokje na svetu, ne da bi se trkali po prsih kot dobri rodoljubi, ne da bi prezrli vrsto znanstvenih dejstev o slikarstvu in arhitekturi, na katere so nas opozorili neštevilni izjemno razgledani ljudje, svetovni popotniki naše dobe. Že uvod priznanega umetnostnega zgodovinarja Marijana Zadnikarja zveni kot pesem . . . Nato se nam na velikem formatu knjige razprostere osupljivo lepa pahljača slik, ki govore o cerkvah in umetninah v njih, kateri so enkratni dosežki slikarstva, arhitekture, kiparstva, rezbarstva različnih obdobij, stare pa skoraj po tisoč let, od našega štetja naprej . . . Knjigi daje vrhunski pečat Jože Anderlič, ki je avtor fotografij in oblikovanja. Pod slikami so tehtna, točna pojasnila. To je delo, ki sodi v vsak slovenski dom, tako zbiralca, etnografa, zgodovinarja, vernega ali ateista, slikarja, kiparja, kmeta ali delavca, ker prerašča vsako ideologijo z močjo svoje umetniške izpovedi."

Temu bi dodal le, da ko človek lista po knjigi in si ogleduje to bogastvo, ki je naša dediščina, komaj verjame, da imamo res tako ogromno zakladnico, ki jo je skupaj spravila vera naših prednikov. Toda "Lepote slovenskih cerkva" ne govorijo le o srednjem veku, ki ga imajo telebani za mračnega (a je mračen samo zanje, ker ga ne poznajo!), marveč "Lepote slovenskih cerkva" govorijo tudi o sedanosti, ki naše cerkve oživlja, popravlja in vzdržuje. In jih dela zares lepe!

Knjigo "Lepote slovenskih cerkva" lahko naročite in dobite v Merrylandu, kakor tudi v ostalih slovenskih verskih središčih. Cena je 49 dolarjev. P. CIRIL

NAŠE NABIRKE

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE "MISLI":

\$14.— George Marinovich, Slavko Jernejčič, Mario Jenko, Isabella Bukarica, Franc Šveb; \$10.— Alda Šuber, Josip Rakušček, Rafael Koren; \$8.— Emil Pantner; \$6.— Anica Erič, Stanko Vavovec; \$5.— Milka Kalc; \$4.— Ignac Kalister, Josip Burlovič, Anamarija Mršnik, Marija Oginski, Jože Dekleva, Josip Rakar, Anica Klekar, Marija Dobrična, Marija Magdalenič, Toni Laznik, Krista Mautner, Paul Kruh (WA), Gracijan Pirc, A. Lucetič, Franc Pavlovič, Leopold Matelič, Jože Kavaš, Jože Nemanjč; \$3.— Jože Lipovž, Jože Bederňak; \$2.— Johan Pristov, Lucia Dekleva, Slavko Koprivnik, Stanko Fatur; \$1.— Silva Krčmar.

NAŠIM POSINOVLJENIM
AFRIŠKIM MISIJONARJEM:

\$ 615.14 Nabirka po družinskih šparovčkah v postu; \$20.— George Marinovich (za avto p. Hugonu), F. & M.B. (za lačne), Johan Pristov, N. N. (za lačne), Jožef Štemberger (za avto p. Hugonu); \$10.— Tinka Urh; \$8.28 Cyprian Okoli; \$5.— druž. Toni Laznik; \$2.— Lucia Dekleva (za lačne otroke).

MATERI TEREZIJU V INDIJO
ZA NJENE LAČNE SIROTE:

\$50.— druž. Lojze Klekar; \$10.— Josip Rakušček.

VSEM DOBROTNIKOM
BOG STOTERO POVRNI!

Bistrica na Zilji

Florence L. Barclay:

Pesem dveh src

Prevedel Silvester Čuk
Ilustriral Lojze Perko

roman

TRIINTRIDESETO POGLAVJE

VEČNA SREČA

Nekaj dni kasneje je v cerkvi male škotske vasi zakonska zveza za vedno združila srca Gartha in Jane. Časopisi so zabeležili, da je poročna slovesnost potekala v najožjem družinskem krogu. Garth in Jane sta želela samo eno: da se čimprej poročita in da čimprej ostaneta sama.

Deryck Brand je poskrbel, da se je zgodilo vse po njuni želji, vojvodinja pa je, zvesta starim navadam, nevesto morila s tem, kakšno poročno obleko bo imela.

»Belo satenasto obleko in pajčolan? Za vse na svetu ne, draga teta!«

»Kaj pa potem nameravaš zmetati nase?« je bila vojvodinja jezna.

»Oblekla bom tisto obleko, ki mi bo najbolj pri roki,« se je odrezala Jane. Ko pa je videla, kako teta mršči obraz, je pristavila: »Pogovoriva se, draga teta. Zgoraj imam cel kup lepih oblek. Nadela si bom tisto, ki jo boste izbrali vi.«

In tako se je Jane pojavila v cerkvi oblečena v razkošno modro obleko, ki je bila vezana z zlatom in se je odlično podala njeni visoki postavi.

Garth pa je za svojo obleko skrbel vsaj toliko, kot je Jane malo dala nanjo in Simpson ga je oblekel prav izbrano in okusno. Ko je pred oltarnimi stopnicami čakal na prihod neveste, je bil videti prelep.

Ko je Jane ob Deryckovi roki vstopila v cerkev, je Garth obrnil glavo in se nasmehnil.

Vojvodinja, obložena s svilo in hermelinom, s perjem na klobuku in celo vrsto verig okoli vratu, je stala ob nevestini desni in bila pripravljena dovršeno odigrati vlogo nevestine priče. Na drugi strani pa je ob ženinu stala stara Margery Grann v črni satenasti obleki in malem svilenem ogrinjalu. Čipkasto ruto je prekrizala na srcu, ki je zvesto bilo za Gartha od tiste ure, ko se je rodil.

Doktor Robbie, edini fant, ki je bil pri roki, je moral biti starešina in delil je poklone in napitnice na levo in na desno.

Deryck Brand, ki je s svojo lepo postavo in brezhibno

eleganco lepo dopolnjeval svečano okolje, je pripeljal Jane do Gartha, potem pa sedel k svoji Flower.

Ko je stari duhovnik vprašal, če kdo od navzočih ve za kakšen zadržek, ki bi navzočima ženinu in nevesti oviral zakonsko zvezo, je nastal daljši premor, da je Margery potem skoraj nestrpno vzkliknila: »Ne!«

Jane je začutila, kako je Garthova desnica krepko stisnila njeno desno roko. Duhovnik je vprašal ženina, če hoče navzočo nevesto vzeti za svojo ženo. Garth je pritrdil. Ko je bilo vprašanje zastavljeno Jane, se je zdelo, da je v njenem zvonkem odgovoru zazvenel akord »Rožnoga venca«...

Ko je izrekla svoj pristanek, je Garth njeno roko ponel k svojim ustnicam in jo spoštljivo poljubil. Tako sta se ti dve srca, ki sta bili že tako dolgo časa povezani, slovesno in pred božjim obličjem povezali za vse življenje.

V vozu, s katerim sta se peljala domov, sta bila Garth in Jane prvokrat sama, mož in žena, in Garth je zašepetal:

»Premila, kdaj bodo vsi ti ljudje odšli? Kdaj bova ostala sama? Zakaj jih nisva iz cerkve peljala naravnost na postajo?«

Jane mu je odgovorila z blago grajo:

»Svoje drage goste, ki so nama toliko pomagali, moramo vsaj nahraniti. Njihov vlak odpelje od pol petih. To pomeni, da bova čez tri ure sama.«

P. BAZILIJ TIPKA ...

V *ROKE* mi je prišla fotokopija članka "V ČIGAV ROG TROBI ZSA", ki je bil objavljen v ljubljanskem DNEVNIKU v nadaljevanju dne 28., 29. in 30. aprila letos. Torej napad na Zvezo Slovenske Akcije, ki je po prizadevanju zavednega rojaka Ivana Kobala zaživela leta 1984 v Sydneyu in se širi povsod po svetu, kjer živijo Slovenci. Članek se zgraža, da so v tej Zvezi tudi politični emigranti.

Namen ZSA je zbrati rojake, ki so vneti za obrambo slovenskega jezika, za obstoj slovenskega naroda, za poživitev slovenske zavesti in za pravice, ki pripadajo slovenskemu narodu. Tako je zapisal njen ustanovitelj.

Kaj je ta skrb Slovencev po svetu res že zločin? Kaj se za vse to ne sme potegovati tudi nekdo, ki velja za političnega emigranta? Prav nobenemu Slovincu, pa naj bo doma, v zamejstvu ali zdomstvu, ne more in ne sme biti vseeno ob dejstvu, da so v nevarnosti narodni interesi. Ako doma oblasti hočejo ali morajo držati glavo v pesku, da ne vidijo ali nočejo videti nevarnosti, pogled na rodno domovino iz svobodne Slovenije v svetu grozljivo zaprepasča. Sicer se pa tudi doma oglašajo posamezniki z malo več korajže, zlasti med kulturniki, ki ne vidijo razvoja nič manj tragično kot mi v zdomstvu. Nisem še srečal rojaka, ki bi obiskal domovino, pa bi po vrnitvi potrdil jalova zagotovila predsednika SIM Jančarja, da "slovenski narod ni v nobeni nevarnosti".

G. Ivanu Kobalu bi dejal samo tole: ta napad nanj je samo najboljši dokaz, da je ZSA na pravi poti. In ker je na pravi poti, je trn v peti tistim, ki jim komunistična ideologija velja več kot narodova bodočnost.

Seveda članek v ljubljanskem DNEVNIKU ni mogel mimo napada na urednika MISLI. Še celo s posebnim podnaslovom: KAJ TIPKA P. BAZILIJ? MISLI so v "sozvočju z najbolj nazadnjaškimi strujami v politiki zahodnega bloka. Njun urednik pa bi bil po mnenju poznavalcev lahko dostojen naslednik znanega ameriškega senatorja J. McCarthyja".

Če bi bila v Sloveniji svoboda več kot le na papirju, bi bilo vprašanje "Kaj tipka

Ajdovščina

p. Bazilij? " nepotrebno. Rojaki v dragi domovini bi naš skromni avstralski mesečnik lahko dobili v roke in sami videli, kaj piše. Tako pa morejo le iz DNEVNKA razbrati nekaj enostranskih sodb o avstralskem listu, ki že 35 let med tukajšnjimi rojaki ohranja domačo besedo.

Res me zanima, kakšen zločin je biti politični emigrant? Ker ne soglašam z režimom in si dovolj odkrit, da to tudi poveš ali napišeš, si zločinec in vreden kazni. Pa še to ti naprtijo, da si "proti Sloveniji" — kot da bi bila domovina ter režim eno in isto. Da, prav vsak, ki je zapustil domovino zaradi režima, je politični emigrant, pa naj danes to še tako taji. Zase vem, da bi zaradi večjega in boljšega kosa kruha nikoli ne odšel preko meje — komunistične diktature pa nisem nikoli sprejel in je tudi nikoli ne bom. V narodni zavesti in v ideološkem prepričanju me ne bo nihče premaknil. Je to res že zločin? Sem zato vreden napadov?

Tudi podnaslov "VEČINA NA NAŠI STRANI" z ugotovitvijo, da je "p. Bazilij eden redkih duhovnikov v Avstraliji", ki je tak in drugi duhovniki med avstralskimi Slovenci "niso na njegovi strani", me ne gane preveč. Najprej: koliko pa nas je? Na prste ene roke nas lahko prešteješ — a je treba tako povedati, da pride bela vrana še bolj do izraza. (Pa še v "belo vrano" močno dvomim!) Vsaj z udarcem po edinstvi nas duhovnikov bi radi nekaj dosegli, le da uspeha pri meni ne bo, četudi priznam, da ta udarec najbolj boli. Končno ima tudi vsak duhovnik pravico do lastnega presojanja in ravnanja, enkrat pa bo za to tudi sam dajal odgovor. Zase vem, da se po vetru ne bom obračal nikoli! — UREDNIK

»Ali mi bo uspelo, da se te tri ure dostojno obnašam?« je vzkliknil Garth in se pri tem smejal kot nekdanji razposajeni Garth.

»Mora ti uspeli, sicer pokličem sestro Rosemary!«

Garth je živahno prijel Jane za roko in ji rekel: »Ali sploh razumeš, da si zdaj v pravem pomenu besede moja žena?«

Jane je dvignila Garthovo roko in jo pritisnila na svoje prsi, na tisto mesto, kamor je tako pogosto pritiskala svojo roko, da bi zadržala vrtoglavo razbijanje srca in da ne bi pokazala razburjenja.

»Ljubezne moja,« je zašepetala, »tega še ne razumem, vem pa, da je to, hvala Bogu, živa resnica!«

»No vidiš, s tako čudovito resnico v srcu človek res ne more biti resen! Res ne vem, kako se me upaš strašiti s sestro Rosemary, če takoj ne preneham s svojimi norčijami. Najraje bi pel...«

»Morda tisto pesem, ki si jo pel tisti dan, ko sem bila na izletu v deželi teme? Poslušala sem jo in besede so se mi zdele čudovite,« se je Jane spomnila preteklih dni.

»To je neka stara cerkvena pesem, ki sem jo nekoč našel v neki stari kapeli in si jo prepisal. Glasi se takole:

*Bleščeče jutro je minilo
in zlato sonce je zašlo;
večer že z mračno je tančico
začel pregrinjati zemljo.
Podobno dnevu je življenje:
svetloba traja kratek čas.
A ko naš zemski dan bo mimo,
Bog v svojo luč sprejel bo nas.»*

»Zelo lepo besedilo, prav zares lepo!« je dejala Jane. »Kaj pa glasba? Kje si jo našel?«

»No... glasbo sem čisto nevede in nehote skomponiral sam. Začela se je sama od sebe porajati v meni, ko sem igral na klavir...«

»Garth!« je vzkliknila Jane vsa prevzeta od nove radosti. »Oh, moj Garth, to je pa najlepše poročno darilo in pošilja ga nama Bog sam! Prej si bil slikar, zdaj boš pa skladatelj! Pomisli, kako čudovito bo, ko bodo čarobni zvoki, ki si jih ustvaril ti, odmevali po koncertnih dvoranah in pod visokimi oboki cerkva!«

»Upajmo, da bo tako,« je dejal Garth, ki ga je prevzelo Janino navdušenje. »Za zdaj pa vem samo to, da nobena glasba, niti moja niti kakega drugega mojstra, mojemu ušesu nikoli ne bo dražja od čisto skromne pesmi, ki jo bo svet morda prav kmalu pozabil... Veš, Jane, katera pesem je to?«

»Vem,« je dahnila Jane iz dna duše in nežno naslonila glavo na ramo svojega moža. »Vem — Rožni venec!«

SVETA DRUŽINA

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave., W. Hindmarsh, S.A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S.A., 5007)
Telefon: (08) 46 9674

V nedeljo 1. junija smo priredili B.B.Q. Ob sončnem vremenu je bila udeležba lepa tako pri maši kot tudi po njej pri našem družabnem srečanju v cerkveni lopi. Čistega dobička je bilo 517.— dolarjev. Namenjen je za ureditev tenis igrišča za cerkvi. Vsem udeležencem te nedeljske prireditve se iskreno zahvalim. Takele prilike pokažejo, kdo želi biti povezan z verskim središčem. Vsakdo doprinese svoje, pa smo vsi deležni kot skupnost.

V soboto 7. junija sta v naši cerkvi sklenila zakonsko zvezo Edward Gregory Frei iz Melbourn in Majda Ivančič iz naše poznane družine Toneta in Hedvike Ivančič. Nevesta je bila deset let članica mladinskega zbora našega verskega središča. Upajmo, da bo še naprej ostala zvesta Sveti Družini. Mlademu paru naša iskrena voščila in naj ju spremlja božji blagoslov na novi življenjski poti.

Veroučne skupine bodo ponovno imele srečanje v mesecu juliju: druga nedelja je za mlajše, četrta za večjo skupino. Srečanja so vselej ob šestih zvečer v verskem središču. Vabljeni!

MLADINSKI KONCERT . . . bo letos že dvanajsti v vrsti vsakoletnih koncertov v priredbi slovenskih verskih središč. Letos bo V SOBOTO 6. SEPTEMBRA ob štirih popoldne v dvorani bratov maristov (Marist Brothers College), PEARCE (Canberra) A.C.T. Mladince, posameznike in v skupini, vabimo k prijavi za nastop. Starost nastopajočih naj bi bila najmanj 13 let, le v skupini je lahko tudi kateri mlajši. Točka nastopa naj ne bo daljša od deset minut, da se predstava ne zavleče predolgo.

Prijava posameznika ali skupine naj obsega imena nastopajočih ter starost in seveda naslove pesmi (z imenom avtorja), s katerimi želite nastopiti. Čimprej se prijavite za nastop, tem bolj je gotovo, da izbrana pesem še ni na sporedu. V slučaju, da je pesem že kdo prijavil, bo treba pesem zamenjati. — Čas za prijavo bo zaključen s koncem julija. Prijavite se lahko v najbližjem slovenskem verskem središču.

Generalna vaja za nastop bo v dvorani na dan koncerta ob desetih dopoldne. Udeležba je obvezna. — Glede prenočišča preberite oglas na strani 157 te številke!

Radijska oddaja v priredbi adelaidskega verskega središča je vsako drugo in četrto sredo v mesecu ob 7.30 zvečer na valovih etnične radijske postaje 5 EBI FM. Radi jo poslušajte, saj je za vas, adelaidski rojaki!

Slovence v Berriju bom obiskal na zadnjo nedeljo meseca junija. Sveto mašo bomo imeli ob peti uri popoldne v tamkajšnji farni cerkvi. Pred mašo bo priložnost za spoved. Vabljeni vsi tamkajšnji rojaki, posebno mladina, ki se zanima za slovensko šolo.

Nekaj novega! Do božičnih praznikov bo urejena knjižnica adelaidskega slovenskega misijona in s tem dana prilika vsem za izposojanje slovenskih knjig. Sicer je bilo izposojanje možno tudi že doslej, a knjige niso bile sistematsko urejene in označene. Mnogi so si knjige izposodili, pa žal ne vrnili. Zato bi ob tej priliki zaprosil vse, ki ste kako izposojeno knjigo pozabili vrniti, da jo čim prej vrnete našemu misijonu. Tako bo prišla na seznam in v roke drugemu bralcu. Knjige so dragocene in zlasti v zdomstvu še večje vrednosti, ker so tudi redkejšje in jih je težje dobiti.

Za knjižnico je kupljena tudi celotna knjižna zbirka "NAŠA BESEDA", ki vsebuje 92 knjig raznih slovenskih pisateljev in pesnikov. Ob teh in ostalih naših zbranih knjigah bo res lepa priložnost za vse, ki radi berete, predvsem pa mladini, ki si bo z branjem slovenskih knjig bogatila besedni zaklad in znanje slovenskega jezika. Naj omenim, da je naš knjižničar Boris Zabukovec podaril celotno zbirko "Stare slovenske ljudske pesmi", kar je res lep doprinos našim knjigam. V imenu slovenskega misijona iskrena zahvala za knjižni dar!

Enako zahvala gospe Alojziji Cvetko v Berriju, ki je podarila knjižnici lepo zbirko moderne slovenske književnosti, ki je zlasti zanimiva za mlajše.

Bi bilo med nami še kaj darovalcev knjig? Vsakemu bom iz srca hvaležen.

P. JANEZ

O KNJIGI DRAGE GELTOVE

Melbournska učiteljica Draga Gelt je prejela številna pisma kot odgovore na svojo zgodovino Slovencev v angleščini, ki je izšla lansko leto med nami. Vsa obsegajo poleg zahvale za knjigo tudi obilo vzpodbudnih besed avtorici, ki se je lotila tako zahtevnega dela. Tudi priznani raziskovalec slovenske preteklosti dr. Jozko Šavli iz zamejske Gorice ji je pisal, obenem pa priložil celo stran iz tržaškega Novega lista, kjer je on pod naslovom *Draga Gelt: The Slovenians* in s podpisom Šavli o knjigi povedal tole:

V Avstraliji je izšla angleška izdaja slovenske zgodovine, od najstarejših časov – *The Slovenians from the Earliest Times*, Melbourne 1985. Knjiga, vezana v platno, velikega formata, ima okoli 200 strani in je bogato ilustrirana. Napisala jo je gospa *Draga Gelt*, izdal pa odbor slovenskih društev v zvezni avstralski državi Victoria, za 150-letnico njenega obstoja. Naroča se pri odboru: Coordinating Committee of Slovenian Organizations in Victoria, P. O. Box 185, Eltham 3095, Victoria, Australia. Cena: 20 avstralskih dolarjev in še 3 za poštino.

Knjiga predstavlja nedvomno na zelo posrečen in učinkovit način Slovence, njih zgodovino in kulturo angleško govorečemu svetu in s tem tudi svetovni javnosti, saj je danes angleščina jezik, ki se ga uči in v veliki meri tudi obvlada velika večina svetovnega izobraženstva. Še večji pomen pa ima knjiga za potomce

slovenskih izseljencev v zdomstvu, ki slovenskega jezika več ne obvladajo, vendar iz te knjige v njim domačem jeziku odkrivajo kulturo in domovino svojih staršev in prednikov. Doslej smo takšnih pobud v slovenskem izseljenstvu pogrešali, z izjemo izdaj prof. Edija Gobca v Združenih državah Amerike.

Kakor se v takšnih primerih zgodi, se tudi v pričujoči knjigi ponavlja nekaj pomanjkljivosti, ki jih bo treba v prihodnji izdaji oz. ponatisu odpraviti. Podnapis na str. 81 navaja npr., da gre v primeru Ferdinanda I. (1793 - 1875) za rimskega cesarja. Dejansko gre za avstrijskega cesarja, ker je bilo leta 1806 Sveto Rimsko cesarstvo odpravljeno na pritisk Napoleona in zamenjano z avstrijskim. Rimski cesar tega imena je pa vladal ok. 1550. Nadalje na str. 123 je podnapis k sliki kronanja Franca Jožefa I. v Budimpešti, toda napačno navedeno, da za avstro-ogrškega cesarja; gre

lahko le za ogrskega kralja, ker je veljala za avstrijski del monarhije posebna avstrijska cesarska krona.

Kot začetnika slovenske književnosti bi morala biti omenjena sveta brata Ciril in Metod, saj književnost ni nujno vezana na ljudski jezik. Utemeljitelj književnosti v ljudskem jeziku pa je seveda Primož Trubar. Prav tako drugi Brižinski spomenik ni prikazan kot eden najsijajnejših te vrste, tako v književnem kot v bogoslovnem pomenu (ugotovitve Fr. Grivca).

Državnopravno izročilo Karantanije v srednjeveški Koroški ne pride dovolj do izraza (upoštevajoč spise J. Mala). Avtorica polaga težo na Kranjsko, ki pa vse do 19. stoletja še ni zavzela vodilne vloge v slovenskem narodnopolitičnem gibanju. Treba bi bilo omeniti vsaj Christalnika in njegovo knjigo (okoli 1570) in seveda poklonstva deželnih stanov novemu vladarju ter zaprisege v slovenskem jeziku.

Ne najdemo, nadalje, tudi omembe slovenske zmage nad Turki pri Sisku 1593, ki je bila edinstvena. Opisuje jo J. Gruden v zvezkih slovenske zgodovine pri Mohorjevi v Celovcu pred prvo svetovno vojno.

Navajanje, da je slovenski legendarni kralj Matjaz

(str. 69) istoveten z divjim ogrskim kraljem Matijem Corvinom († 1490), je seveda stara izmišljotina in bi jo bilo treba opustiti. Zakaj zgodbe o tem legendarnem kralju segajo še v poganske čase, nekaj stoletij pred dobo ogrskega kralja.

V prikazu slovenskega narodnega prebujanja nista prikazani dovolj ali sploh ne vlogi Celovca z Mohorjevo družbo (vsaj slika Mohorjevega doma) in Trsta (s sliko Narodnega doma). Prvi je imel pred prvo svetovno vojno v kulturnem, drugi v gospodarskopoličnem življenju Slovencev izredno težo.

V prikazu ljudske kulture Slovencev je v primeru cerkljanskih lavfarjev treba popraviti podnapis, ker izhajajo iz Cerčna in ne iz Cerkelj (str. 156).

Vendar so te nadrobnosti očitne le tistim, ki se s slovensko zgodovino in kulturo pobliže ukvarjajo. Zato predstavitev Slovencev in njih kulture angleško govorečemu svetu s tem ni bila bistveno prizadeta. Knjiga je povrh še izredno lepo natisnjena, z jasnimi slikami, na gladkem papirju in dejansko dosega svoj namen, opozoriti na obstoj Slovencev kot naroda s staro korenino sredi današnje Evrope.

BOG GOVORI VRNJENEMU V MAJU

"Glej, sin, telesa, ki ti padlo je pod streli,
ni več. Ni več sledov od žice krog zapestja,
ni več sledov, poglej, niti za žico . . .
. . . a ti si. In si tu ob meni.

Vse ti je daleč zdaj: tvoj rod, še oče, mati,
zdaj sva le midva, kot da sva samá.
A že ko v večnosti sva — in je torej čas —
povedal bom, kar slišati si želel spodaj:

Premnogi narodi — bili so in so šli.
Tvoj narod pa sedaj dosegel črno prst je,
ko, korenine večnosti, ste legli vanjo.

Zdaj ti prav vse je daleč, daleč, zdaj si srečen,
pa vendar ti povem: zaradi smrti tvoje
tvoj narod milost — kazen je dobil: bo večn."

Zorko Simčič

Z VSEH VETROV

NA PETO OBLETNICO atentata, ki se je zgodil 13. maja 1981 na Trgu sv. Petra v Rimu, je papež Janez Pavel II. ob obisku svojega semenišča izjavil: "To je zame dan, ko mi je Bog pokazal svojo moč in milost. Gotovo je to na zelo pomemben dan storil po priprošnji svoje Matere."

Sedanji papež je velik častilec Marijin. Le naj ga božja Mati Cerkev in svetu še dolgo ohrani!

ŠTEVILO DIAKONOV v katoliški Cerkev še vedno narašča — znak, da se ta starodavna cerkvena služba vedno bolj uveljavlja, ne le kot stopnja do duhovništva. Po vsem katoliškem svetu jih je že preko 11.200. To so poročeni ali neporočeni možje, ki so kot neduhovniki pripravljeni služiti Cerkev in pomagati vernikom. V veliki meri ob pomanjkanju duhovnikov in njih preobremenjenosti lahko nadomeščajo dušnega pastirja. Diakoni so že v prvi Cerkev skrbeli za karitativno delo med verniki, zakaj bi se temu ne posvečali danes? Res ne morejo maševati ali spovedovati, lahko pa krščujejo, obhajajo, pokopavajo. . . Veliko lahko store z obiskovanjem družin, na skrbi imajo farne pisarniške posle in podobno. Vsekakor Cerkevno vodstvo z diakoni pripravlja vernike, naj ne pričakujejo več vse od duhovnika, saj je na mnogih krajih, kjer so bili še pred nekaj desetletji trije ali še več, danes za vse posle en sam.

DESMOND TUTU, anglikanski nadškof v Cape Townu v Južni Afriki, je ponovno zaprosil medna-

Urarsko in zlatarsko podjetje

Alexander

WATCHMAKER and JEWELLER
190 Church Street (vagal Macquarie St.)
Parramatta, N. S. W.
Telefon 633 1384

vam nudi 10% popusta pri vsakem nakupu, 20% pa na vsa popravila ur in zlatnine ter šest mesecev garancije.
Engraviranje imen brezplačno.

HANDMADE JEWELLERY DESIGNED AND
MADE IN OUR OWN WORKROOM.

Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte
o ugodnih pogojih. — Priporočata se

E. & C. ROBNIK

rodno skupnost, naj pritisne na južnoafriško vlado, da sede za mizo k pametnemu razgovoru, dokler je še čas. Spet je omenil, da črni prebivalci Južne Afrike ne verjamejo več v razne obljube o odpravi sistema rasnega zapostavljanja; država je le za las odmaknjena od katastrofe, če se položaj ne bo kmalu spremenil. Le nova Južna Afrika, utemeljena na miru in pravičnosti, bo imela bodočnost.

V RIMU živeči poglavar ukrajinsko - katoliške Cerkev, kardinal Myroslav Lubachivsky, je pozval sovjetsko vlado, naj dovoli cerkvenim organizacijam pomagati prizadetim na območju črnobilske nesreče. Saj je jedrska katastrofa ravno ukrajinski narod najbolj prizadela. "Čutim se dolžnega sovjetske voditelje opozoriti na veliko odgovornost za ta dogodek. Obenem pa jih prosim, naj olajšajo stisko trpečim Ukrajincem na ta način, da dovolijo dobroteljnim ustanovam katoliške Cerkev nemudoma nuditi potrebno pomoč na kraju nesreče," je dejal. Kakšen odgovor je dobil, za enkrat ni prišlo v javnost.

PRESENEČENJE so doživeli na belo nedeljo letos slovenski priseljenci v Švici, ki so se v glavnem mestu Bernu zbrali k vsakomesečni slovenski maši. V cerkvi so namreč spoznali med sabo - švicarskega zveznega predsednika Alfonza Eglja s soprogo.

Rojak Stanislav Hočevar se je predsedniku s pismom v imenu slovenske skupnosti zahvalil za navzočnost in omenil, da je bila morda "samo po naključju". Dobil pa je ljubezniv predsednikov odgovor, da ni bilo zgolj naključje, ampak je z ženo želel biti pri slovenski maši. Povedal je še, da se je med slovenskimi verniki zelo prijetno počutil. V pismu je dalje omenil, da dobro pozna ljubljanskega nadškofa in metropolita dr. Šuštarja še iz njegovih švicarskih časov ter mu pošilja pristrčne pozdrave.

Dogodek je vreden omembe, saj se kaj takega ne zgodi pogosto. Mi v Avstraliji verjetno ne bomo doživeli, da bi se pri slovenski maši nenadoma pojavil naš Prime Minister Bob Hawke, ki se javno oglašča za agnostika . . .

FRANTIŠEK TOMAŠEK, praški nadškof in kardinal, se ni bal avstrijskim gostom omeniti težavni položaj Cerkev na Češkoslovaškem in jih prosil, naj bodo solidarni s to Cerkvijo. "Kristjani na svobodi naj ne pozabijo ogroženih kristjanov!" je dejal. Povedal je gostom, da je več njegovih duhovnikov v zaporih in številni drugi ne smejo opravljati dušnopastirskih dolžnosti. Zaradi ostrih ukrepov in omejenega števila bogoslovcev je trenutno kar 1131 župnij z enim samim duhovnikom, rezidencialnega škofa pa imajo le tri škofije. Oblasti imajo gluha ušesa za pripravljenost Vatikana imenovati nove škofo. Tudi je veliko po-

manjkanje verske literature, ker je versko tiskanje omejeno, zato pa je kardinal hvaležen za vse, kar prihaja iz tujine. Cerkveno glasilo Katolicke noviny izhaja brez kardinalovega nadzora, zato mu je pred štirimi leti odvzel cerkveno dovoljenje. Kljub temu pa le izhaja še naprej kot cerkveni list in se širi med katoličani, režimski ljudje pa ga izrabljajo v svoje namene in objavljajo v njem, kar je njim všeč.

“NAŠE DELO je kapljica na razbeljeni kamen, toda ta kapljica ga le počasi dolbe,” je ob neki priliki izjavil Hermann Gmeiner, ustanovitelj “SOS - otroških vasi”. Rojen je bil leta 1919 v Vorarlbergu v Avstriji in je leta 1949 prekinil svoje medicinske študije, da bi čim prej uresničil vizijo pomoči otrokom brez staršev. V Imstu na Tirolskem je pričel svoje življenjsko delo, ki velja danes za največjo zasebno ustanovo na svetu. Kljub nerazumevanju in nasprotovanjih ob že tako težkih začetkih, je danes v nad 70 državah preko 230 njegovih vasi za sirote. V vsaki od teh vasi živi v skupinah, podobnih družinam, od šest do osem dečkov in deklic različne starosti. V vsaki taki vasi je predvidoma od 15 do 20 družinskih hiš. Poleg teh vasi za otroke pa je po svetu še okrog 400 raznih drugih ustanov, ki so se rodile iz njegove zamisli pomoči otrokom: šol, družbenih središč, materinskih domov, klinik, posvetovalnic, učilnic, delavnic . . . Pet milijonov prijateljev po vsem svetu podpira Gmeinerjevo delo in 55.000 “stricev” je posebej zainteresiranih za

sirote po SOS-vaseh. Okrog 200 milijonov mark gre letno skozi blagajne teh ustanov, večinoma od ljudi, ki sami žive v skromnih razmerah.

V maju nas je prizadela vest, da je Hermann Gmeiner umrl ter je tako 30.000 otrok njegovih SOS-vasi izgubilo svojega dobrega “očeta”. Za svoje nesebično življenjsko delo je bil odlikovan z velikim zveznim križem avstrijske republike in tudi papeškim redom sv. Gregorija. Parkrat je bil predlagan za Nobelovo nagrado za mir, a brezuspešno – zdaj pa je gotovo dobil nebeško nagrado za vse. A glavno je to, da se bo delo, ki ga je pričel in vodil toliko let, nadaljevalo tudi zdaj po njegovi smrti.

MIRKO JAVORNIK, pisatelj, esejist in časnikar, je je 1. maja umrl v Washingtonu in so ga pokopali na soboto 3. maja. Po poročilih ga je zadela kap.

Pokojnik je znana slovenska literarna osebnost, četudi ga doma po vojni še vedno ignorirajo. Rojen je bil 26. septembra 1909 v Cerknici, gimnazijo pa je študiral v Škofovih zavodih in v Ljubljani, kjer je stanoval v Marijanišču. Univerze ni končal, pač pa se je začel udeleževati na literarnem in časnikarskem polju. Postal je glavni urednik popoldanskega dnevnika Slovenski dom. Po vojni je bil najprej na Koroškem, potem v Trstu, nato je emigriral v ZDA, kjer je bil zaposlen pri zunanjem ministrstvu v Washingtonu. Bil je edini slovenski časnikar, ki je bil povabljen, da je pristvoval odletu na Luno.

**DRAGI ROJAKI,
POTUJETE
V EVROPO?**

Na pragu domovine, sredi stare Gorice, ob drevodu Corso Italia, Vas pričakujemo v **PALACE HOTELU**, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnico, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvnim TV, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejše udobje po zelo ugodnih cenah: samska soba 43 avstr. dol., dvoposteljna 56 avstr. dol. Gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija.

V **PALACE HOTELU** bo poskrbljeno za Vaše čimpriljetnejše počutje, dobrodošlico pa Vam bo osebno izrekel rojak **VINKO LEVSTIK**

**34170 GORIZIA-GORICA,
Corso Italia 63 (ITALY)**

Tel. (0481) 82166/Telex 461154 PAL GO I

**PALACE
Hotel**

**VAŠ HOTEL!
DOBRODOŠLI!**

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

Dragi striček!

To je že druga slikanica, katero sem pobarvala za Tvoj Kotiček. Mogoče bo pa zdaj prišla nagrada k meni v Sydney. Moram Ti tudi povedati, da Ti pišem na pisalni stroj, katerega sem dobila za svoj enajsti rojstni dan (22. maj).

Te pozdravlja Alexandra Kreml, Sydney, N.S.W.

Vesel sem bil pisma in tudi jaz ti čestitam za tvoj rojstni dan. Žal pa te je pri slikanici nekdo prekosil in boš morala spet poskusiti. Morda bo pa v tretje sreča na tvoji strani. Lep pozdrav – STRIČEK.

DRAGI OTROCI!

Danes gremo na obisk v Wollongong k učiteljici ANICI JAKLIČ. Anica je doma v Albion Park Rail. Rojena je bila 16. oktobra 1959 v Wollongongu. Po končani srednji šoli je obiskovala Wollongong Teachers College in leta 1981 diplomirala. Še isto leto je začela poučevati, istočasno pa je bila izreden študent na Wollongong University, kjer je leta 1984 dosegla Bachelor of Education.

Anica je z veseljem učiteljica. Že ves čas poučuje na katoliški šoli Stella Maris v Shellharbourju. Letos ima na skrbi prvi razred in kot dokazuje slika, je veliko učencev. Precej teh otrok je iz družin priseljen-

SLOVENSKA

ZASTAVA

MAVRICO PISANO SKLATIL
SI JE Z NEBA NAŠ ROD,
KO JE OZNAJALA ZARJO
NOVEGA DNE MU NA POT.

BELA JE, MODRA, RDEČA,
NAŠEMU RODU SVETINJA,
V VETRU DRHTI KAKOR PLAMEN,
VEDNO NA DOM NAS SPOMINJA.

Mirko Kunčič

cev. Ko začno otroci šolo, ne znajo skoraj nič angleško. Anica, sama otrok priseljenih staršev, take otroke gotovo bolje razume kot ostale učiteljice, saj je sama preizkusila isto pot.

Anica je z mamo kar redna obiskovalka slovenske svete maše v Figtree in večkrat pri bogoslužju bere tudi berilo.

V letu 1984 je Anica z mamo obiskala Slovenijo, ki jo je tako prevzela, da je hotela že naslednjo zimo najaz na smučanje. Tam je srečala svoje sorodnike, spoznala nove prijatelje, si ogledala kraje od koder sta prišla mama in ata. Bolje je spoznala slovensko kulturo in dediščino ter seveda tudi poglobila znanje slovenskega jezika. Sicer pa zelo rada potuje, odkriva nove kraje, srečuje nove ljudi in dobiva nova poznanja. Rada pa igra tudi squash in odbojko.

Kaj pa SLIKANICA?

Aleksandri sem že povedal, da jo je nekdo prekosil in tako moram povedati tudi vsem ostalim, ki ste poslali svoje izdelke. Spet je vse prekosila dvanajstletna VIDA ISTENIČ iz Petershama (Sydney), N. S. W. in bo prejela nagrado.

Za ostale otroke, ki so poslali Slikanico, pa velja: Poskusite drugič, kadar bo spet Slikanica na vrsti! V življenju ne smemo nikoli obupati, ampak spet in spet začeti znova!

Pozdrave od STRIČKA!

ZA UDELEŽENCE letošnjega Mladinskega koncerta v Canberri, v soboto 6. septembra, ki tam nimajo poznanih družin, tu objavljamo naslov z najcenejšimi cenami: **CANBERRA LAKES CAROTEL MOTEL AND CARAVAN PARK**, Federal Highway, Watson, A. C. T. Telefon: 062 - 41 - 1377 (Poštni naslov: P. O. Box 21, Dickson, A. C. T. 2602).

CHALETs (s prho in straniščem): Večerja, postelja in zajtrk 17.- dol. - Postelja in zajtrk 14.- dol. - Samo postelja 11.- dol. - Malica (Cut lunch) 2.80 dol.

LODGES (Self Contained Units): Večerja, postelja in zajtrk 19.- dol. - Postelja in zajtrk 17.- dol.

LODGES (za dve osebi): Večerja, prenočitev in zajtrk 25.- dol. - Prenočitev in zajtrk 20.- dol.

CAMPING: Na osebo 2.60 dol. dnevno, skupinsko pa 2.50 na osebo dnevno.

Na nedelje in državne praznike je dodatek (surcharge) enega dolarja na osebo.

Kdor bo rezerviral prenočišče, naj pove, da spada k "Slovene Youth Concert Group", ki jo je prijavil p. Valerijan. Gornje cene so za skupinsko rezervacijo, sicer so dražje. - In ne odlašajte z rezervacijo predolgo, da vas kdo ne prehit. Takrat bodo šolske počitnice in bo potovalo ter nočevalo precej družin.

WODONGA, VIC. - Zopet je med tukajšnje Slovence, ki jih tako ni veliko, posegla neizprosna smrt. En slovenski grob več bomo obiskali, kadar se na četrto nedeljo v novembru po slovenski maši zberemo na pokopališču k molitvam za naše pokojne.

V nedeljo 8. junija dopoldne je v tukajšnji bolnišnici zaključil svojo zemsko pot **KAREL CELIN**. Že delj časa je bil bolan: zahrbtna bolezen - leukemija - mu je končno izpila vse moči. Pogrebno mašo smo imeli v sredo 11. junija v cerkvi Srca Jezusovega, kjer se Slovenci zbiramo vsaka dva meseca k svoji maši.

Rojstni kraj pokojnega Karla je Kuteževo pri Ilirski Bistrici, kjer je bil rojen 25. januarja 1931. V Avstralijo je emigriral leta 1957 in se še isto leto poročil v Sydneyu s Frančiško Cek, doma iz Hrušice. Celinovi so že precej časa v Wodongi, kjer je pokojnik svoji družini zgradil prijeten domek. Poleg žene je zdaj zapustil tudi dva že odrasla sinova, Franka (28 let) in Draga (23 let). Vsej družini, kakor tudi sorodnikom v domovini, iskreno sožalje! - Poročevalec.

CARINA, QLD. - Ponovno se oglašam iz glavnega mesta Kraljičine, ali sončne dežele imenovane. Reči moram, da sem uvodni članek v aprilskih Mislih spet in spet prebral. Vsakemu ga priporočam, da ga skrbno

prebere in razmisli. Vsebina članka zasluži vse priznanje, zlasti za nas v naši bogati, a tako razvajeni in pomehkuženi Avstraliji, ko imamo vsega preveč. Materializem je na svetovnem pohodu, vse se peha za čim večjim bogastvom in uživaštvom, dušno zdravje pa jih malo briga. Mnogokrat se sliši: "Saj ne bom nič s seboj nesel!" toda v napačnem smislu Ker ne bom nič s seboj nesel, naj zdaj uživam do skrajnosti, dokler je čas še v mojih rokah. Da, bili so vladarji in imperiji, pa kruti diktatorji. . . a je vse minilo. Samo **RESNICA** je in bo ostala. Današnji "bog" materializma pozna le sebe - ko te dobi v oblast, postaneš njegov suženj.

V isti aprilski številki sem bral tudi poročilo o smrti rojaka Hinka Perina. Njega nisem poznal, toda pozoren sem postal ob tem, da je pokojnik leta 1950 prispel v Avstralijo na ladji "Fairsea". Ob tem so mi misli pohitele nazaj v isto leto, ko sva midva z ženo po enomesečni vožnji na "Castelbianco" iz Bremerhavena prišla v Newcastle. Obe ladji, "Fairsea" in naša, sta odpluli iz Bremerhavena v aprilu 1950, le s to razliko, da je "Fairsea" odplula pred nami. Na odprtem morju smo se pa srečali. Vzrok je bil v tem, ker je

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

45 Ferrers Rd., Horsley Park,
N. S. W., 2164

Tel.: 620 1265

NAŠ SLOVENSKI HRIBČEK VABI. . .

. . . člane društva ter vse rojake in njihove prijatelje vsako soboto in nedeljo. Postreženi boste z raznimi pijačami in okusno hrano.

Klub našega slovenskega društva je odprt: vsako soboto od dveh pop. do polnoči ter vsako nedeljo od poldne do osmih zvečer. Vsako drugo soboto prirejamo ples do polnoči ob zvokih dobre domače glasbe.

Poleg tega imamo ob sobotah, nedeljah ter ob sredah zvečer tudi kulturne in športne dejavnosti, na katere so vabljeni vsi rojaki.

V soboto 5. julija imamo **LETNI BAL** ob domačih melodijah "Alpskih odmevov". Naslednja prireditev pa je **PLESNI VEČER** na soboto 19. julija, ko se bomo spet po domače zavrteli. Igral bo ansambel "The Masters".

Za informacije: Štefan Šernek, tel. 528 3423

Funerals of Distinction Pty. Ltd.

A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

72 3093

Sydneyskim Slovincem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozi pokojnih.

eden potnikov nepričakovano zbolel in ker se zdravnik ni znašel, so preko zračnih valov poklicali na pomoč ladjo z zdravnikom-specialistom. Z zanimanjem smo sledili rešilni akciji, spuščanju čolna in odprave bolnika na drugo ladjo. In ko je bilo vse opravljeno, smo na naše veselje počasno "Fairsea" pustili za sabo. Kako zanimivi spomini poveč kot 35 letih! Brez poročila v Mislih o smrti Perina bi se nanje ne spomnil.

No, pa še nekaj o teh nesrečnih znamkah, ki mi tudi ne dajo miru! Že v juniju lanskega leta sem poročal o znamki, ki jo je Jugoslavija izdala ob 1,100 - letnici smrti sv. Metoda. Papež je razglasil Metodovo leto, če se še spomnite. Pred kratkim pa je PTT Jugoslavije spet izdala spominsko znamko. Tokrat gre pravtako za 1,100 - letnico, a zdaj za obletnico prihoda Klimenta Ohridskega v Makedonijo.

Morda mi bo kdo ugovarjal, češ kakšno zvezo pa

ima ta z nami? Janez pa mu odgovarja: Ima, ima, pa še veliko! Posrečilo se mi je dobiti uradno slovensko razlago o znamki oz. njeni vsebini. Iz nje v izvlečku povzemam sledeče: Sv. Kliment Ohridski je eden najbolj znanih učencev slovanskih apostolov Cirila in Metoda. Pridružil se jima je že kot učitelj, jima pomagal in ju spremljal pri njuni misiji po Moravski, torej tudi med našimi predniki. Šteje se, da je prav on pisec znamenitih življenjepisov teh slovanskih apostolov Cirila in Metoda. Je med prvimi in najuglednejšimi pisatelji v začetnem obdobju slovanske književnosti. Ohranjenih je tudi več njegovih pridig in hvalnic. Največ pa se je ukvarjal s prevajanjem svetih knjig iz grščine. Po izgonu Ciril-Methodovih učencev se je vrnil v Makedonijo, ustanovil prvi episkopat in deloval plodno polnih trideset let, vse do svoje smrti leta 916. V Ohridu je poleg samostana ustanovil šolo, v kateri se je za časa njegovega življenja šolalo okrog 3.500 učencev. Krog njega in njegovega sodelavca Nauma Ohridskega se je zbral književni krog, znan pod imenom Ohridska književna šola, ki je dosledno nadaljevala Ciril-Methodijsko tradicijo v jeziku in pisavi (glagolici). Vpliv Klimenta Ohridskega je bil zelo velik, saj ga je opaziti celo v staroruski književnosti in jeziku, njegovo čiščenje pa je ostalo med ljudstvom živo prav do danes.

Na spominski znamki je Klimentovo obličje s pogledom na mesto Ohrid, ki leži danes na jugoslovansko-grški meji. — Da, tudi iz teh na videz nepomemb-

SYDNEYSKIM ROJAKOM

nudi

BOLOGNA SMALLGOODS

Telefon
728 1717

7 QUEST AVE.
CARRAMAR, 2163

sveže meso, kvalitetno suho meso,
raznovrstne salame in druge mesne izdelke.

Za razne priložnosti po naročilu
spečemo tudi celega prašička.

Hitra in brezplačna dostava.

Obrnite se na nas!

Priporočja se lastnik podjetja

J. & A. ŠKRABAN

Priporočam se Slovincem
vzhodnega dela velikega Melbournea
za vsakovrstna avtokleparska dela,
avtobarvanje in podobno.

Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS
1/117 LEWIS RD., WANTIRNA SOUTH, 3152,
VIC. — Telefon delavice 221 5536

TOWING SERVICE 24 ur dnevno
na telefonu 221 5757
ali pa doma — 232-4314

Rojak VOJKO VOUK

nih papirčkov občudujemo daljno preteklost, le potruditi se je treba malo pobrskati po zgodovini in imeti odprte oči.

Menda sem se preveč razpisal! Pa še drugič kaj! Slovenske pozdrave vsem! — **Janez Primožič.**

SYDNEY, N. S. W. — Navadno "Naše luči" ne berem, videl pa sem jo pred leti v Nemčiji in vedel sem, da list obstoja za slovenske priseljence izven meja republike Slovenije. Pred par dnevi pa sem dobil eno številko v roke pri prijatelju, ki mu jo od časa do časa pošilja sestra iz Avstrije. Prikupna zunanost in odlična vsebina, ki je zelo informativna.

Ker sem rojen šele po vojni, me zlasti domači razvoj v tistih letih zelo zanima, saj doma smo v šoli hitro čutili, da nam poveljujejo eno plat in obdajajo z mitom, drugo je pa vse črno in protinarodno. Zato sem z zanimanjem prebral skromen izvleček iz "Katoliškega glasa", ki izhaja v zamejski Gorici. Tu vam pošiljam fotokopijo, če vi morda "Naše luči" nimate (Seveda jo redno dobivamo in tudi naročnike nabiramo zanjo! - Op. ur.), saj bi morda poročanje zanimalo še koga, če bi ga objavili. Takole se bere:

27. april je v Sloveniji državni praznik v spomin na ustanovitev OF. V resnici je bila tega dne pred 45 leti v Vidmarjevi vili pod Rožnikom v Ljubljani ustanovljena "protiimperialistična fronta".

Ustanovitev "protiimperialistične fronte" je bila potrebna, da bi se lahko (slovenski komunisti) družno z Nemci borili proti Anglo-Amerikancem in Franco-

"Ata, zakaj pa si naredil v mojem spričevalu križec namesto podpisa?"

"Zato, da bi tvoj učitelj ne mislil, da ima lahko pismeni človek tako neumnega sina."

+

"Ali je res slabo, če črna mačka pred teboj prečka cesto?"

"Res — za miši na drugi strani ceste."

HEIDELBERG CABINETS PTY. LTD.

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojakom za izdelavo kuhinjskih omar in drugega pohištva po zmerni ceni.

7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)

TEL.: 465 0263
A.H. : 459 7275

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudi

"FRANK'S AVTO ŠOLA"

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST,
N.S.W., 2165
Telefon: 72 1583

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 4657060

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.
Garancija za vsako naše delo!

zom. Po razpadu vojaškega pakta Molotov - Ribbentrop in po nemškem napadu na Rusijo pa so se slovenski komunisti odločili pomagati Stalinu. Zdaj je bilo torej treba takratno "protiimperialistično fronto" preimenovati v "osvobodilno fronto", v kateri kmalu ni bilo prostora za nikogar drugega kot za KP.

Da se je to zgodilo proti volji 90% slovenskega ljudstva, komunistov ni motilo. In tako so pod krinko narodnoosvobodilne borbe izzvali bratomorno vojno med Slovenci z edinim namenom, da vzpostavijo komunistično vladavino. (Kat. glas, Gorica-Trst, 8. maja 86/2.)

Če boste objavili, hvala lepa! Vaš zvesti naročnik in bralec — N.N.

E. Z. OFFICE MACHINES

Zastopnik podjetij Olympia in Adler strojev se melbournskim Slovincem priporoča za prodajo novih in starih pisalnih, računskih in podobnih strojev vseh znaan. Izvršujemo vse vrste popravil!

V zalogi imamo slovenske črke ČZS, ki jih Vaš pisalni stroj morda še nima.

EMIL ZAJC

1 Yarra Court, N. DANDENONG, Vic. 3175
Telefon: 795 6937

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN
LJUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.
Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.
Full denture service and repairs.

REŠITEV Dopolnjevanke v majski številki:

1. obzidje; 2. nadpastir; 3. porednež; 4. plamen;
5. povod; 6. krasota; 7. romanje; 8. omaka; 9. poroka;
10. zvijača; 11. gojenec; 12. svastika.

Tretja vrsta črk od zgoraj navzdol izraža majniški pozdrav: ZDRAVA, MARIJA!

Rešitev so poslali: Sestre Slomškovega doma, Jože Grilj, sestri Baragovega doma, Slavko Koprivnik, Irma in Slavko Ipavec, Lidija Čušin, Francka Anžin in Marija Špilar, Ivanka Žabkar, Vinko Jager, Ivan Podlesnik, Marija Laznik, Jože Bole. — Žreb je določil nagrado LIDIJI ČUŠIN.

**TUDI S KISLIM OBRAZOM
SE DA SMEJATI . . .**

/Uvoženo iz domovine/

+ Če je molk res zlato, naš delavski razred ne bo nikoli obubožal.

+ Poklicali so me na pogovor, da mi povedo, naj bom tiho.

+ Ali so nas uspavali uspehi, ali le sanje o njih?

+ Gradivo, ob katerem se učimo, se stalno izpolnjuje z novimi napakami.

+ Naši delavci na začasnem delu v tujini se vračajo v začasno tujino po začasnem bivanju v domovini.

+ Vlada nas nikoli ne razočara: vedno podraži vse pravočasno.

+ V besedah so gospodje najbolj tovariški.

+ Kdo more reči, da nam ne tečeta med in mleko — ampak spet po novih cenah.

+ Vsi smo enaki. Ali res noče biti nihče malo boljši?

+ Pravijo, da smo pri nas vsi enaki. Sebe iz skromnosti ne štejejo zraven.

+ V nekaterih državah je delovni človek tako dragocen, da bi ga imeli najrajši pod ključem.

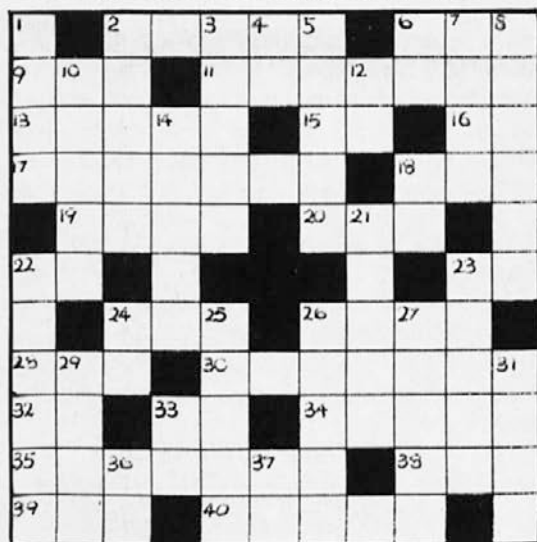
+ Denar odpira vrata in zapira usta.

Križanka (Ivanka Žabkar)

Vodoravno: 2. organ v telesu; 6. jeza, besnost; 9. ena številka; 11. priden, delaven (tujka); 13. pokrajina brez gričev; 15. vprašalnica; 16. zna; 17. prodajalna v zvezi z zdravjem; 18. ptič, ki velja za okras vrta; 19. azijska država; 20. števniki; 22. glavna igralna karta; 23. časovni veznik; 24. stara dolžinska mera; 26. prvi člen v razvoju ribe; 28. del obraza; 30. okoliščina, položaj; 32. predlog (izraža, od kod je kaj); 33. hrani se; 34. del slaščice; 35. ženska, ki vedno boleha; 38. okrajšano žensko ime; 39. predplačilo; 40. obkrožen.

Navpično: 1. človekova duhovna vrednota; 2. vrsta drevesa; 3. suh, koščen; 4. kratica za eno svetovnih dobroteljskih ustanov; 5. knjiga zemljevidov; 6. kratica za svetnika; 7. ubožica, sirota; 8. sleherni dan; 10. javna oznaka, naslov; 12. kratica za ime in priimek; 14. eden uradnikov na poslaništvu; 18. angleška kratica za poštni urad; 21. športno kosaenje za zmago; 22. znana zdravilna rastlina; 23. moško ime (Drago); 24. kratica za pripis (lat. izvora); 25. del gozda; 26. nad nečem; 27. stalen; 29. upoštevanje; 31. Eva ga poseduje; 33. pritrtilnica; 36. kratica za eno kemičnih prvin; 37. kratica za komunalno banko.

Rešitev pošljite do 7. julija na uredništvo!

+ Preden se odločite, da odprete usta, se prepričajte, ali vas nihče ne posluša.

+ Pridnost si morda zasluži pohvalo, plačana je pa zelo slabo.

+ Nekateri reči niso vredne počenega groša. Zato jih plačujemo v dinarjih.

+ Besede so temeljni kamen za zidanje gradov v oblake.

KRAŠKI IZLIVI – Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.– dol.

ISKANJE – Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.– dol.

CVET LJUBEZNI – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.– dol.

SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. Cena 6.– dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.–dol.

HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.– dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.– dol.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtna spise Tomaža Kempčana. Cena 5.– dolarjev.

SHEPHERD OF THE WILDERNESS – Angleški življenjepis misijonarja Baraga v žepni izdaji. Spisal Bernard J. Lambert. Cena 2.– dol.

DREAM VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 11.–dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kobal. Cena 8.– dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6.– dol.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbourneu. Cena 20.– dolarjev.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.

LEPOTE SLOVENSkih CERKVA je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Cena 49.– dol.

GORIŠKE MOHORJEVKE za leto 1986 so že pošle, **CELOVŠKE** pa so še na razpolago. Štiri vredne knjige za ceno dvajset dolarjev. Sezite po njih, dokler jih imamo!

SLOVENIAN HERITAGE (I) je že pošla in čakamo novo pošiljko, če je še na razpolago v ZDA.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s prisrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irwing Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

VAŠA DOMAČA
TURISTIČNA
AGENCIJA
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666
(vse ure)

Vabimo Vas, da obiščete našo pisarno, ki ima lastni prostor za parkiranje. Ali pa nas pokličite po telefonu in PRIDEMO NA VAŠ DOM, če je tako ugodnejše!

Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja
(pri nabavi potnih listov, viz, raznih drugih dokumentov, finančnega posojila,
zavarovanja, fotografij za potne liste . . .)

VAM JE NA USLUGO

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road, EAST DONCASTER, Victoria 3109
Telefon: 842 5666 (vse ure!)

Ime GREGORICH je med viktorijskimi rojaki že od leta 1952 dobro poznano
in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje.

PARI, KI NAČRTUJETE POROČNO POTOVANJE, STOPITE V ZVEZO Z NAMI!
UREJAMO TUDI POTOVANJA PO AVSTRALIJI, V NOVO ZELANDIJO,
BALI, SINGAPUR, HONGKONG,
ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIŠKE, KANADO
TER SEVEDA KAMOR KOLI V EVROPO IN NA VSE STRANI SVETA.

Ne pozabite ime ERIC IVAN GREGORICH!
Priporočamo se in Vas ne bomo razočarali!

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

Edini letni skupinski polet SYDNEY — MELBOURNE — LJUBLJANA
V juniju 1987 bo zelo ugodna ekonomska prilika za obisk lepe rodne domovine.
Obrnite se na nas za podrobnejša pojasnila!